

PREPIH

01/VIII • februar 1998 • cena 250 SIT • Poštšina plačana pri pošti Ravne na Koroškem

KOROŠKI ČASOPIS

TEMA MESECA

**Pričakovan
konec v
otiškem
Vrhu** str. 3

**STO za
Slovensko
vojsko** str. 7

PRIČEVANJA
**Tako smo
živeli** str. 10

IZ SVETA MODE:

**Stanka
Blatnik za
vas** str. 24

**ZAVAROVALNICA
MARIBOR** d.d.

ZAVAROVALNICA Z NAJDAJŠO TRADICIJO
IN NAJVEČ ZAVAROVANCI NA KOROŠKEM

**SGP KOGRAD
DRAVOGRAD
IGEM**
ENOTE IGEM
GRADBENA OPERATIVA KOROŠKE d.o.o.
INŽENIRING d.o.o.
TRGOVINA d.o.o.

koroške pekane d.d.
DRAVOGRAD
Dravograd Črna
Slovenj Gradec
Mislinja Prevalje
Nana Ravne
Lena Levec

JAKA PRIPOROČA:

že za 9.138,00 SIT

Ime mi je Jaka. Vedno kupujem
le najboljše in najbolj ugodno.
Želim, da tako kupujete tudi Vi.

JELOVICA

vratno krilo hrast FL

Lesna industrija, d.d., ŠKOFJA LOKA
tel.: (064) 61-30, faks: (064) 634-261

POTRJENA KAKOVOST - ISO 9001

Informacije na prodajnih mestih :

Ravne na Koroškem, Čečovje 5, tel./fax: 0602/20-175

Telefon 0602 83 304, 83 621

ZA NAKUPE SE
PRIPOROČAMO
V NAŠIH POSLOVALNICAH V
DRAVOGRADU,
ŠENTJANŽU
IN SLOVENJ GRADCU.

Zvestoba za zvestobo!

Oskrba
DRAVOGRAD

Trgovina na veliko in malo d. d.
Dravograd, Trg 4. julija 46

OD TOD

- Za Vas

**Vsak Dan -
POVSOD**

MI DOBRO VEMO: VAŠO ZVESTOBO SI ZASLUŽIMO LE Z VAŠIM ZAUPANJEM

UPRAVA, d.d., DRAVOGRAD
tel.: 0602/83-641, 83-652

VELEPRODAJNO SKLADIŠČE, Kidričeva 8, 2380 Slovenj Gradec
Tel.: 0602 42 551, 42 553; Fax: 0602 42 214
VELEPRODAJNO SKLADIŠČE, Celjska 33, 2380 Slovenj Gradec
Tel.: 0602 41 157, 41 267; Fax: 0602 42 404

Vpijoče v puščavi

Zdi se mi, punce, da nas nihče ne sliši in ne vidi!

Nov veter

Po svetu se na različne načine pripravljajo na prihod tretjega tisočletja. Največ skrbi ima seveda katoliška cerkev, saj mora strniti vrste in ustrezno proslaviti Kristusovo rojstvo, nehoti obremenjeno z brezmadežnim spočetjem in vprašljivim celibatom. Menda je ženska problematična že od nastanka sveta, saj je bila prva upornica zoper božje zapovedi, in še do danes ni dosegla enakopravnosti.

Smo pa Slovenci najnaprednejši v tem boju med spoloma. V sami prestolnici imamo Ž U - P A N J O. Prvi človek v mestu je ženska! Doslej je bilo pri nas v navadi, da so bile ženske le podaljšane roke (nekateri pravijo tudi "podrepnice") raznim funkcionarjem in

poslovnežem.

Korošci pa smo v tem pogledu še precej nazadnjaški. Med desetimi občinami s prevladajočimi "ženskimi" imeni je deset moških županov. V poslanskih klopih premoremo sicer eno žensko in dva moška, kar je dober znak, ki vzbuja upanje, da bo za Korošice zavel prijetnejši veter!?

V občini, ki sicer to še ni, pa si silno želi postati, se že previdno vodi predvolilni boj za novo župansko mesto. Menda je po ljubljanskem vzoru rezervirano za žensko. Lepo bi namreč bilo, da bi nas v tretje tisočletje prevladala sposobna županja - odklenkalo bi lenuhom in kriminalcem vseh sort! *Dobromisleči*

Iz vsebine:

- ✗ Pričakovan konec v Otiškem vrhu 4
- ✗ Intervju: Filip Jelen, Nova oprema 6
- ✗ Znoj in solze 7
- ✗ Slovenska vojska bo oborožena z ravenskim Valukom 8
- ✗ Tako smo živeli 10
- ✗ Ponudba Radlje širi dejavnost 12
- ✗ Generacija 69 16
- ✗ Koroška v sliki 21
- ✗ Novice iz sveta mode 24
- ✗ Priprave Korotana po načrtih 29

Na naslovnici: Zima v Bistri
Foto: Tomo Jeseničnik

PREPIH Koroški časopis.
Izdaja ČZP Voranc d.o.o.
Ravne na Koroškem

Glavni in odgovorni urednik: Vojko Močnik.
Računalniški prelom:
Grafčni studio Ivko, Ravne.
Tisk: Tiskarna ODTIS Ravne.
Naslov uredništva:
Ravne na Koroškem, Prežihova 24,
tel.: 0602/22-999, fax: 22-904.

Na osnovi mnenja Republiškega sekretariata za informiranje, št. 23/105-92, šteje časopis med proizvode iz 13. točke tarife št. 3, za katere se plačuje davek od prometa proizvodov po stopnji 5%. Nenaročenih tekstov in fotografij ne vračamo in ne honoriramo.

Čista zguba je čakati na dobiček.

NIKO

JE ČAS SLOVENSКИH "ŠTUMF-FABRIK" DOKONČNO MIMO?

V Otiškem Vrhu je prišla na površje vsa beda dodelovalne industrije, ki jo Nemci selijo drugam. Poceni delovna sila v Sloveniji ne more preživeti. Bo upanje ponovno vzkliko?

Prejšnji teden v Otiškem Vrhu sindikat ni ukazal začeti z napovedanim štrajkom. Ta teden sprejete odločitve Skupščine TIO d. d. še niso znane, vsekakor pa se začenjajo zadnji dnevi tiste in takšne "štumffabrike", kot smo jo poznali skozi desetletja. Dajala je kruh več kot tisočem koroških žena in deklet, na njej je zrasel marsikak družinski standard, ko je imela delo še večina koroških mož, naredila je nekaj sto delovnih invalidov. Ob mizeriji zdaj zaposlenih je najbolj poučno, da ni izkoristila tistega časa, ko je bilo delo koroških "štumfarič" še dobro plačano.

Seveda ima vsako obdobje svoja imena in priimke. Najbolj so ostali v spominu tistih, ki so po sili razmer v živo priče sedanji agoniji, torej tistih, ki nimajo kam. Žal jih je kar nekaj sto. Le dobra polovica si lahko obeta, da bodo na ruševinah sedanje tovarne še imele delo in sromen zaslužek. In čeprav nekateri lastniki v skrbi za svoje riti (lastnino) zdaj zahtevajo nekakšne (kakšne?) nove alternative, je vendar nabolj realno, da se bo začel stečajni postopek. Je igra drugih lastnikov v tem, da se

bojijo, da bodo delavci, kot največji upniki, dobili preveč?

LONARBAJTI IPD

Z njimi so začeli takrat, ko je bila slovenska pridnost fenomenalna celo Nemcem. Takrat je bilo seveda več kot dobrodošlo (in moderno) odpirati delovna mesta za ženske, saj je Koroška sicer odpirala v glavnem težkoindustrijska, torej moška delovna mesta. Tudi se tiste štumfaričice, ki so te čase doživele, nad njimi ne pritožujejo. O takratnih vodilnih menijo celo, da so jih spoštovali, da so bili človeški.

Bili so to časi, ko so poleg nogavic pakirale zdravila, čaje, zobe... Takrat so bile seveda sedanje delovne invalidke mlajše, še polne moči. Celotno nam, ki smo poznali "štumffabriko" samo od zunaj, so bolj

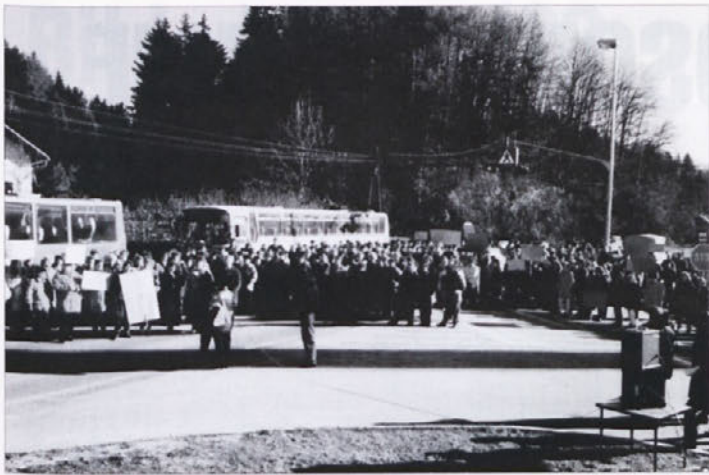
malo ostale v spominu grozljivke o začetkih zategovanja norm. Iz tistih časov... Potem in zdaj so grozljivke realne. Saj je skoraj vseeno, ali je Nemec začel plačevati manj ali je direktor zahteval več šivov v minuti.

Resnica je, da je v začetkih in ugodnih razmerah denarja celo ostajalo. Da so bile tudi plače za trdo delo dostojne, da pa so bile takšne, kot jih priznavajo Nemci za najbolj nezahtevno delo. In ko so Nemci ugotovili, da so pripravljeni drugod delati še za manj, so začeli plačevati toliko, kot so pripravljeni sprejeti najbolj skromni. Zdaj, v letu 1998, in tudi že lani, se od tega v Sloveniji ne da več preživeti. Tudi ne po kolektivni pogodbi. Direktor, ki podpiše pogodbo z Nemcem, ki se ne izteče po kolektivni pogodbi, se slejkoprej sreča z delavci. Organiziranimi in neorganiziranimi. V vsakem primeru hočejo plače. Predvsem...

DELAVCI

Zelo poenostavljeno je reči, da direktorji s podpisovanjem dodelavnih poslov prodajajo golo delovno silo. Žal pa je prav zaradi te enostavnosti to tudi kruto res in samo brezbriznost ob takem podpisovanju je razumna razlaga, da se bo manjko denarja do dogovorjenega (po kolektivni pogodbi), že kako našel. V Otiškem Vrhu kažejo recimo zdaj na državo... Sindikati sicer bolj v vodstvo, saj so ga s kolektivno pogodbo zavedli, da bodo imeli vsaj dvanajstkrat na leto plače, pa regres, pa... Toda v Otiškem Vrhu (in še kje) so delavci tudi lastniki in na oltar "svoje štumffabrike" so samo lani že dali dve plači, pa regres, pa...

Tudi sicer je sindikat v Otiškem Vrhu čudna reč. Vedno je (z redkimi izjemami) do skrajnih meja sekiral

direktorje in soupravljal podjetje. Redko je tudi spustil v fabriko koga od zunaj. Direktorji so odhajali, sindikalisti ostajali, odhajali so nazadnje tudi delavci in bili tudi oni s sindikalnim blagoslovom položeni na oltar podjetja...

Zdaj je ostalo še nekaj manj (od nekdanj več kot tisoč) kot 600 zaposlenih v treh podjetjih. Samo Tiara, eno hčerinskih podjetij, ima delo svojih zaposlenih prodano po kolektivni pogodbi, v invalidskem podjetju jih je tako samo nekaj, kolikor jih je pokritih z manjšimi stroški države, TIO d.d. pa je tisto podjetje, ki naj bi ga poslali na predlog uprave v stečaj.

In kdo je največji upniki? Spet so to 46% lastniki, delavci. Ve se, da bi šlo večji del stečajne mase zanje.

LASTNIKI

Največji zasebni posamezni lastnik Tekstilne industrije v Otiškem Vrhu je pred dnevi izjavil, da je zapustil menedžerski položaj v tovarni zato, ker hoče dočakati pokojnino.

"Stvar v Otiškem Vrhu je brezizhodna in berzperspektivna", je izjavil in v isti sapi obdolžil državo brezbrzičnosti. Taisti lastnik je tudi prepričan nadzorni svet delniške družbe, da naj bi še enkrat preučil druge možnosti, razen stečaja... Povsem mirno pa je sprejel polletno poročilo, ko je bilo jasno, kako se bo leto končalo. Pritegnili so mu tudi skladi.

Pred sedanjim direktorjem je bil

zgoraj omenjeni lastnik tri leta direktor v Otiškem Vrhu. V tem času je seveda spoznal, kam pes taco moli, spoznali pa so ga tudi delavci. Predvsem po tem, da ni izpolnil njihovih pričakovanj... Prav zaradi tega, da bi uveljavil interes zasebnega lastnika, pa so ga za direktorja postavili.

Delavci so največji kolektivni lastnik. V nadzornem svetu nimajo ustrezne moči odločanja, ker je očitno, da niso imeli nikogar, ki bi jim pravi čas svetoval, kaj naj bi z lastništvom in močjo, ki jo jim daje, počeli... Lastni sindikalisti pa drugih niso spustili blizu...

PRIČAKOVAN KONEC

Za Okusom, Krojem in Mikonom gre zdaj žvižgat rakom tudi Otiški Vrh. Bližamo se Evropi in sindikat si je izbral take kolektivne pogodbe, da ne bo mogoče prodajati slovenskega dela po malezijskih in slovaških cenah. Nostalgija, ki jo zganjajo nekateri za "štumffabriko", je odveč. V tem trenutku je za Korošce pomembnejše, da ne bo preostalo premoženje poniknilo v neznanost, in da ga bo vsaj del prišlo k tistim, ki so vsa ta leta "štumffabriki" bili. Zagotovo so to delavke, ki so v tisočkrat preznojenih halah pustile svoje zdravje in upanje v znosno življenje. Na ruševinah bo zagotovo, tako kot je v Radljah, Vuzenici in v Mislinji, tako upanje znova vzklikalo...□

Edi Prošt

KJE JE ROKA TVOJA, MOJA DOMOVINA?

Piše: Tončka Repnik-Vrhnjak

Ne v obubožane kraje Afrike ali Azije ne roma moj pogled, ker imam stisk in tegob, revščine in hiranja vsenaokoli te moje tako lepe in srcu ter očem drage domače zemlje dovolj. Dovolj je imam tu, na Koroškem. Na Muti, ker ljudje ne vedo, ali bo jutri še delo. Dovolj je imam v Radljah, kjer na borzi vsak dan znova tisoč in več oropanih in poteptanih src prosi v bogajne tiste, ki nimajo moči pomagati. Ne morejo, ker so koraki države usmerjeni v Svet. V Evropo. V obljubljeni deželo, kjer se cedita mleko in med...

Dovolj je imam, revščine, s kot rezilom ostrim R-jem, med delavkami Tekstilne tovarne v Otiškem vrhu. Hud boj bijejo - boj, ki ga ne bojujejo samo z vodilnimi v tovarni, z državo in gluho politiko - bijejo ga v sebi. Je vredno tako živeti? In če je - kje so vrednote?

Je ljubezen do sočloveka - po krščansko - res tista, ki naj vodi obupane mame, da delajo zastoj? ZASTONJ - komu in čemu na čast?

V tistih, še ne tako davnih in že zdavnaj segnitih socialističnih časih smo mnogo in veliko delali za boljši jutri. Udamiško, zastoj - ne za hvala lepa in niti ne za "boglonaj". Delali, ker je za vsem stala velika OBLJUBA - če ne nam, bo vašim otrokom bolje, veliko bolje... In kruha smo imeli vsi, ko smo delali, čeravno zastoj...

Danes pa gospodične in gospe, možje, očetje in mame že nekaj let delajo zastoj... Leta prej so sicer dobili plačo, a tako nizko "colngo", da ni vredna besede plača. Pa so trpeli in potrpežli, ker so govorili, da se vloga v posodobitev, v nova delovna mesta, v lažje - tudi bolj zdravo delo... V resnici je kaj malo obljub ugledalo svetel dan, a so kljub vsemu vzdržali - do lastninjenja, do nove metle, ki drugače pometa. Malo obljublja in skoraj nič da.

Mame in očetje pa še kar naprej živijo... Sicer na stisko, na skorajda že otopelo bolečino opozorijo ves vesoljni slovenski svet v zaprtjem česte. Nanje smo pomislili tisto urico, ko smo se jezili, ker nismo mogli po opravih, ali pa je naše mehko srce poiskalo skriti kotiček, kjer domuje usmiljenje - in smo potočili solzico...

V tisti urici, ki so nam novinarji poročali o tegobah koroških žena... Potem smo pozabljali in pozabili.

Na otroške oči, ki ob Božiču niso zvedavo brskale pod svetlečo se jelko in iskale zakladov za svoje srce. Pozabili smo na nožice, na drobne otroške prstke, ki ob letošnjem novem letu v NOVO niso stopili z novimi nogavičkami, toplim novim puloverjem, niso obuli novih čevljev, ker - ker jih ni.

"Ne, zame jih ni!" bi rekli, če bi razumeli stisko mam in očetov in pohlep, neodgovornost ter neiskrenost odraslih.

A kako naj drobno otroško srce razume svetove odraslih, če ga zebe in če je lačno?

Moja draga domovina pa gre svoj korak. Neusmiljen korak, ki mu ritem tolčejo velikaši v usnjenih foteljih, ki nikoli niso segli v zgarane roke Micke iz barvne in nikoli pogledali v globino oči Sandija iz livarne.

Oh, kaj, saj niti ne vedo, da tam nekje, bogu, še bolj pa ljudem za hrbtno, hira Marija. Deveti križ si je naložila na pleča in sanja - v tistih nočeh brez spanja, da bo jutraj lahko - po čudežu - prižgala luč. Nikoli ni imela sreče, da ji bi bilo to dovoljeno.

Ne, tudi ne poznajo Tanje, štirideset in nekaj let stare gospodične, ki zverženih rok in otopelih nog sanja o invalidskem vozičku. Sanja o cesti, po kateri se bo popeljala, da vidi, kje je doma...

Ne poznajo Mihca. Drobne fantiča, ki ne govori, ne piše in ne bere in je v zavodu odvisen od razumevanja in ljubezni blagih tet...

Ne poznajo Johana, ki sanja o klarinetu in tistih ne tako davnih dneh hlapčevanja po kmetijah Koroške...

Ne vedo za Johanco. Drobno, bogvekoliko staro ženo, ki želi tople juhe in tople človeške roke, ki bi jo za stalno prijel...

Ne, ne vedo! Ne vedo za mile koroške obraze, ki se gubajo in po tistem ter v skritih kotičkih zavedanja - sanjajo. O vsem lepem in svetlem, o bogatem, ki ne bo nikoli dosegljivo in uresničljivo...

Ne v Afriko in ne v Azijo ne roma moj pogled, da najde revščino. Povsod naokoli po moji, meni tako dragi in lepi Koroški je imam dovolj. Iz dneva v dan mi z R-jem, ostrim kot rezilom, sega v roke...

Boli, tako zelo boli ta doživeta bolečina! Je prav, da boli samo mene?!

Kje je roka tvoja, domovina moja?

NA VRSTI JE POSODABLJANJE

Nova oprema je eno tistih koroških podjetij, ki ga srečaš povsod. Ko odpreš časopis, revijo, ko iščeš tiste, ki vlečejo voz v sivini tranzicije naprej. Zvlekla se je iz najhujšega, doslej smo pogrešali samo več ambicioznosti. Ker smo pač lačni delovnih mest, ker je preveč takih, ki jih ukinjajo. Kot pravi direktor uprave Nove opreme, bo zdaj, po končanem lastninjenju, tudi to bolj realno pričakovati od Nove opreme. Kar prehitro smo očitno pozabili, da jo je Jelen (kot direktor) prevzel zadolženo, brezperspektivno, grdo rečeno - na koroškem povprečju... O načrtih, o temeljih za naprej smo ga povprašali...

○ *Kako se je torej izteklo leto 1997, leto lastninjenja?*

Za nas je bilo leto 1997 pomembna prelomnica. Nova oprema, Tovarna oblazinjenega pohištva je lani praznovala 45-letnico obstoja, končali smo proces lastninjenja. Avgusta smo že imeli prvo skupščino znanih lastnikov, oblikovali smo nove organe upravljanja. Že februarja lani smo zgradili in predali namenu nov razstavno prodajni salon, avgusta zaključili naložbo v nov oddelek krojilnice. Posebej smo ponosni na novo krojilno mizo, ki je povsem avtomatizirana in računalniško vodena. Fizično obsega proizvodnje lani nismo povečevali, čeprav je na zaposlenega za dva odstotka višja, glede na zaposlenost smo povečali obseg prodaje za 13%, novoustvarjena vrednost se je povečala na zaposlenega za 20%, plače so v masi tudi bile večje za 12% in so tudi za 11% višje kot so izhodiščne po kolektivni pogodbi.

○ *Ali to pomeni, da dosegate zdaj že višje cenovne razrede za svoje izdelke?*

Da, to je to. To seveda pomeni, da smo lani nadaljevali z intenzivnim razvojem novih sedežnih garnitur, s katerimi smo prišli v višje cenovne razrede, našli pa smo na tujih trgih tudi boljše kupce. To lahko trdim zlasti za belgijski in švicarski trg. Tam nam priznajo za uro opravljenega dela celo več kot enkrat več kot na nekaterih drugih trgih.

○ *Kakšno je razmerje med prodajo doma in izvozom?*

Lani smo 41% fizično proizvedenega blaga namenili tujim trgov. Vrednostno pa je to pomenilo šest milijonov mark, zasluženih s prodajo na tujem, okoli 11 na domačem, v odstotkih pa to pomeni 35% proti 65%.

○ *Prodajate na tujem pod svojo blagovno znamko?*

V nekaterih državah Evropske skupnosti da, kjer pa imamo tesne kooperacijske pogodbe, kjer z našimi izdelki dopolnjujemo proizvodne programe pogodbenikov, pač tudi pod njihovo blagovno znamko.

○ *Tudi doma ste dokaj pozornosti namenili kooperacijam. Kako daleč ste, imate z njimi nove načrte?*

Že od začetka sanacije, ki smo jo začeli leta 1991, je rdeča nit razvoja: na tej lokaciji razvoj tapetništva, šivanje v sedanjem obsegu, enako naj bi veljalo za mizarsko delavnico in vzmetenja. Širili bomo torej del proizvodnje v tapetniški delavnici, kjer bodo dobili delo kvalificirani tapetniki, ki že prihajajo iz šole, ki je program mizar - tapetnik osvojila na našo pobudo. Nove zmogljivosti pa bomo na vходу dopolnjevali s kooperacijami. Seveda v okolju, v katerem posluje. Kooperacija bo tako nadgradnja tega, kar imamo. Take kooperacijske pogodbe imamo v Novem mestu, v Črnomlju, v Dravogradu. Na področju šivanja pa bo v kratkem stekla proizvodnja tudi v Mežici.

○ *Ali niste o šivalnici razmišljali tudi za Črno?*

Najprej smo se pogovarjali s tamkajšnjo občino, vendar zaradi neizpolnjenih obljub države, ki naj bi primaknila del sredstev za prostore, do realizacije ni prišlo. Zato smo zdaj dali prednost Mežici, kjer se delavke že usposablja. Ko bodo v Črni pogoji izpolnjeni, se bomo pogovarjali naprej.

○ *Leto 1997 si boste v Novi opremi zapomnili tudi kot leto, ko se vas je konkurenca lotila tudi z nizkimi udarci...*

Res smo z našo blagovno znanko postali znani doma in na tujem. Tudi na trgih bivše Jugoslavije smo spet prisotni, kar nam je prineslo nekaj dobrega, pa tudi slabega. Proizvajalci oblazinjenega pohištva iz Tetova so tako kar kopirali naše oznake kvalitete, jih prilepili k svojim izdelkom, prefoto kopirali prerez našega najkakovostnejšega sedeža

in vse to skupaj s svojimi izdelki pripeljali prodajat v Slovenijo.

○ *Ste ukrepali?*

Seveda smo takoj, ko smo prišli do tega njihovega propagandnega materiala, skušali našo javnost obvestiti o zavajanju, ki so si ga privoščili Makedonci. Sedežne garniture, ki prihajajo od tam, so namreč dosti nižje kakovosti, čeprav nosijo pri nas uveljavljen znak "super plus". No, Makedonci nas zdaj že obveščajo, da umikajo sporne propagandne materiale. Sprožili pa smo tudi nekaj postopkov preko odvetniške pisarne.

○ *Je to mogoče jemati tudi kot priznanje kakovosti vaših sedežnih garnitur?*

Mogoče že, vendar lahko take poteze naredijo na trgu nepotrebno zmedo. Ti proizvodi iz Makedonije nimajo namreč nobenega atesta, nobenega preverjenega standarda. Tudi zamerim naši državi, da tako zanemarija nesarinsko zaščito domače proizvodnje. Če hočemo mi, denimo, prodajati na Hrvaškem, moramo naše proizvode obvezno za drag denar testirati na njihovih inštitutih, pri nas pa lahko vsakdo, s komer imamo podpisan sporazum o prosti trgovini, prodaja, kar hoče. Tudi ob poskusu makedonske prevare smo morali ukrepati sami.

○ *Lasninjenje je torej za vami. Kako ste organizirani, že imate prve usmeritve novih lastnikov?*

Lastnina je pri nas razdeljena tako, da je 50,3% last notranjih delničarjev, 20% ima v lasti družba za upravljanje pri Probanki, 19,7% je v lasti kapitalnega sklada in 10% je v lasti odškodninskega sklada. Imamo nadzorni svet in upravo. Imamo tudi načrte za naslednje obdobje, ko naj bi predvsem posodobili proizvodnjo. Sedanji prostori so nefunkcionalni, to je le nekdanja vojašnica. Zavedamo se, da trg ne bo priznaval nepotrebnih stroškov, ki nastajajo pri nas zaradi tega. Za letos tako načrtujemo izgradnjo novih proizvodnih prostorov, kar je podprl tudi nadzorni svet.

○ *Kaj bo v novih prostorih novega?*

Predvsem bo proizvodnja tekla na enem nivoju, boljši bodo pogoji dela, stroški na enoto izdelka se bodo zmanjšali za 20 do 30%, proizvodnja pa se bo količinsko za prav toliko lahko povečala.

○ *Seveda na Koroškem ne gre brez vprašanja, ali bo to pomenilo tudi kakšno novo delovno mesto?*

Najprej bomo morali posvetiti pozornost prekvalifikaciji naših sedanjih delavcev, ki se ukvarjajo z notranjo logistiko. Če pa nam bo uspelo napredovati z uresničevanjem začrtanega po planu, bodo zagotovo tudi nova delovna mesta. □

Edi Proš

Bil je januar '98...

Znoj in solze

Piše: Miro Petek, novinar Večera

Za prvi mesec letošnjega leta je na Koroškem gotovo bil značilen peklenski tempo: pa ne zaradi zaostalih novoletnih sprejemov, temveč zaradi tekstilne in kovinske industrije, ki sta na Koroškem kot siamska dvojčka. Obe tradicionalni industrijski panogi sta v tolikšni meri in deležih prisotni samo še v Mariboru, kjer pa je kriza podobna kot na Koroškem. Danes kovinska in tekstilna industrija v Sloveniji pomenita samo znoj in solze, tako Štajerska kot Koroška pa se dušita v brezposelnosti in hlepita po državni pomoči.

Ko smo na novoletnem sprejemu Koroške banke poslušali direktorja **Boža Štora** o stotinah milijonov tolarjev dobička te banke, bi lahko ponovno prišli do svojevrstnega zaključka: Koroška ima dobro banko in slabo gospodarstvo. Par dni za tem smo na drugem sestanku že lahko poslušali, kako Koroška banka ne servisira gospodarstva, tokrat iz ust **Borisa Kastivnika**, direktorja družbe TIO, ki je mrzlično iskal denar za plače. Seveda bankirji v Koroški banki dobro vedo, komu posoditi denar, da bi ga (z obrestmi, kajpak) kdaj še videli.

Tekstilna industrija Otiški Vrh pa je napovedala uvod v letošnjo **sezono stečajev** in le upamo lahko, da leto po tej plati 1998 ne bo doseglo ali preseglo lanskega leta, ko je bilo v regiji več kot 20 stečajev, z njimi vred pa je Koroška izgubila kakšnih dva tisoč delovnih mest.

Prav redko se zgodi, da Korošci iz protesta ali obupa stojijo na cesti, kar so v začetku meseca naredili zaposleni v

TIO in pred slovensko javnostjo razgalili vso to koroško bedo. V naravi Korošcev je, da o lastnem siromaštvu neradi govorimo, da rajši stisnemo zobe, kot da bi na rdečem križu in pri socialni prosili za pomoč, tekstilke pa so bile pripeljane tako daleč. Kot pred letom dni delavci družbe TRO Prevalje.

Kakšno naključje! Tako v Troju kot v "tekstilni" so **delavci največji lastnik**, v Troju celo večinski, in od tu cinične vprašanja v duhu, proti komu sploh štrajkajo ali cinični dodatki, kako ti ljudje dejansko štrajkajo sami proti sebi. Stavkati sam proti sebi ob praznem želodcu je sila težko. Še bolj cinični pa so podatki, ki jih je na seji sveta koroške regije natrosil bivši direktor Tia, kako stane koroška tekstilna na minuto 21 pfeningov, na Slovaškem delajo za 12, v Bosni pa šivajo celo za 8 pfeningov na minuto. Naj bi namesto 30 ali 40 tisočakov zaslužili le še 20 ali 25 tisočakov? Domala v istem času na nacionalni televizijo sive in modre glave razlagajo, kako moramo v Sloveniji nujno preiti na evropske cene bencina, elektrike in še česa.

Na Koroškem gre torej za **štrajke iz obupa**. Če bi se na Koroškem združili kovinarji in tekstilke, kar je, denimo, že običaj sindikalnega združevanja na zahodu (tekstilne industrije v Nemčiji skoraj ni več, kolikor je je še ostalo, pa v sindikalnem gibanju pomeni zelo malo in se je bila prisiljena povezovati z močnejšim kovinarskim in elektro sindikatom) bi se glas Koroške do Ljubljane drugače slišal - ne le kot

prošnja, ki jo je mogoče odpraviti z drobtinami.

Resnici na ljubo, metalurgi in kovinarji na Koroškem od države niso bili deležni le drobtin, ampak znatne in večletne proračunske finančne injekcije. Tokratna bo zadnja, je na Ravnah dejal premier dr. **Janez Drnovšek**, ki v te kraje le redko zaide, s tokratnim obiskom pa je prišel med vrsticami povedati, da je njegova podpora usmerjena vodstvu železarskih družb, za razliko od **Igorja Umka**, predsednika koncerna Slovenskih železarn. Nasprotja med Ljubljano na eni in Ravnam ter Jesenicami na drugi strani so že dolgo tlela, celo sindikati, ki nimajo radi direktorjev, so podprli direktorje družb na lokaciji in strele uperili proti Umku. Še več, celo konkurenčni sindikati so pri rušenju Umka našli skupni jezik. Seveda bi se slepili, če bi mislili, da bo z odstavitvijo Umka in sprejetjem železarskih zakonov sanacija stekla sama po sebi: ni ga v Sloveniji korenjaka, ki bi si upal napovedati, da bo tokratna sanacija Slovenskih železarn uspešna. Tudi na Ravnah bo še prelitega znoja in solz.

Precej črnila pa bo v letošnjem letu prelitega za **lokalno samoupravo**: lokalne volitve sicer segajo v drugo polovico leta, vendar se priprave pričenjajo že danes, posebej v občini Ravne-Prevalje, za katero ni več dvoma, da bo razpadla na dve samostojni občini. Tako bo za vse tudi najbolj prav, pri čemer so najbolj zviti na Ravnah, ko so vso iniciativo prepuščili Prevaljčanom, da so opravili delo za oba, kajti tudi sami so si želeli na

svoje. Najhuši oreh pa bo je kajpak ločitev in pregreta stara pesem o mejah med občinama. Boj za bolj ugodno mejo bo tudi kovnica kapitala za volitve.

In končno: ta mesec so Korošcem ponovno dali vedeti, da se lahko zgodi, da bo ta košček dežele le nekakšna politična provinca Slovenije. Resno se namreč razmišlja, da bi ukinili Upravo za notranje zadeve Slovenj Gradec. Načelnik **Drago Berden** trdi, da o tem uradno nič ne ve, slovenjgraški župan **Janez Komljanec** pa je o tej nameri že javno in skupaj z drugimi koroškimi župani ostro spregovoril. Na tej točki pa moram ponovno opozoriti na večkrat zapisano trditev, da bi na takšnih položajih, kot je tudi na čelu UNZ, pač morali biti Korošci. Da ne bo pomote: seveda nima nihče nič proti sedanjemu načelniku, ki prihaja iz Maribora. Obstaja le predpostavka, da bi se kakšen domačin za status te uprave morebiti bolj silovito potegoval. Berdenu bo konec koncev vseeno, če se bo po ukinjanju UNZ Slovenj Gradec vozil v Celje, Mursko Soboto ali pa bo dobil še boljše delo v Ljubljani.

Spomnimo se samo boja za sodišče v Slovenj Gradcu: če te bitke ne bi izbojevali, bi se danes vozil pravdati v Maribor, deset in več sodnikov na Koroškem ne bi imelo dela, na drugi strani pa bi za Korošce delalo deset ali več sodnikov v Mariboru.

Regijo, pokrajino ali kakor koli se bo že imenovala, si bo Koroška pač nujno morala izboriti. □

Slovenska vojska bo oborožena z ravenkim Valukom

TAKO JE PAČ: VOJNA INDUSTRIJA PRINAŠA KRUH, DELOVNA MESTA IN RAZVOJ

Ko sta prav pred koncem lanskega leta na novinarski konferenci minister za obrambo Tit Turnšek in državni sekretar Srečko Kokalj spregovorila o temeljnih razvojnih programih in načrtih Slovenske vojske v prihodnjih letih, je bilo omenjeno, da bo pri oskrbovanju naše vojske z lahкими kolesnimi oklepnimi vozili šlo za "slovensko proizvodnjo s tujimi dobavitelji."

Kot je znano, so se na ponudbo Slovenije za dobavo lahkih kolesnih oklepnikov za potrebe Slovenske vojske odzvali trije proizvajalci: nemški Henschel, švicarski Mowag in železarska družba STO Ravne (Stroji in tehnološka oprema), ki je v ponudbi nastopala skupaj z izraelskim podjetjem Elbit ter avstrijskim Steyr Daimler Puchom. Dikcija "slovenska proizvodnja s tujimi dobavitelji" pa z drugimi besedami pomeni, da se je Slovenija odločila za oklepnik valuk (ime so Korošci izbrali po karan-tanskem knezu), ki ga je na osnovi licence Steyrjevega pandurja razvila družba Slovenske železarne STO Ravne na Koroškem.

Tudi te dni ob visokem vladnem obisku na Ravnah, ko je v Mežiško dolino prišel dr. Janez Drnovšek, je bilo rečeno, da bodo Ravne delale (in že delajo) za potrebe Slovenske vojske. Seveda pa mora odločitev vojaških strokovnjakov okrog kolesnega oklepnika potrditi še vlada.

Če ne bo kakšnih večjih presenečenj in preobratov - to je sicer ob vseh vojaških aferah v Sloveniji še vedno možno - je več ali manj jasno, da se je Slovenija odločila za "domači" oklepnik, čeprav so bili tudi Švicarji zelo resna konkurenca. To bo dosežek, ki ga bo Mežiška dolina gotovo lahko

slavila, kajti ta industrija prinaša nova delovna mesta, znanje in razvoj. In kar je prav tako pomembno: po desetletjih sodelovanja z vojaško industrijo bivše Jugoslavije, ko je takratna železarna Ravne izdelovala najvitalnejše dele, bo tokrat na Ravnah nastajal tudi končni izdelek. Srbska zvitost je bila tudi v tem, da so povsod po Jugoslaviji delali, Srbi pa so sestavljali in prodajali (ali pa je bila finalizacija na področjih bivše države, ki je bil poseljen s srbskim življem).

MOWAG JE BIL RESNA KONKURENCA

V prihodnjih letih se bo pri oboroževanju

omenjenem številu gotovo ne bo ustavila: po nekaterih ocenah se bo oboroževanje s tovrstno oboržitvijo vrtelo okoli številke 150, če bi Slovenija postane članica NATA, pa poznavalci omenjajo tudi številko 400.

V Sloveniji obstaja razmeroma vpliven krog ljudi, ki je stavil na švicarsko podjetje in lobiranje je šlo tako daleč, da so v Delu navrgli novico, da bi Švicarji bili pripravljeni organizirati proizvodnjo oklepnih vozil v izolski ladjedelnici (ta je pa lepa, ladjedelničarji, brez vsakih tovrstnih izkušenj, bi poslej delali zahtevna oklepna vozila!). Še več: v primeru, da bi bili izbrani, je Mowag menda ponujal tudi možnost pridobitve licenčnine in bi Slovenija lahko izdelovala Mowagove oklepnike tudi za druge trge. To bi bila že druga

dobre reference. To podjetje iz mesta Kreuzlingen obstoja od leta 1950, zaposlenih je okoli 500 ljudi in poleg raznih specialnih vozil izdelujejo tudi kolesne oklepnike, znane pod imenom piranha. V zadnjih dvajsetih letih so jih izdelali več kot 3500.

POVEZAVA Z IZRAELCI IN AVSTRIJCI

Družba Slovenskih železarn STO je za Slovensko vojsko pripravila temeljito ponudbo in strokovnjaki vedo povedati, da so glede tehnike ponudili najmanj enakovreden oklepnik kot konkurenca. V STO se namreč niso zadovoljili z licenco, ki so jo kupili pred petimi leti, ampak so v tem času, predvsem pa v lanskem letu, zelo trdo delali in z Elbitom iz osnovnega modela izdelali še deset variant.

V STO razlagajo, da gre domala za povsem nov oklepnik. Iz prototipa so naredili **ново vozilo** z novimi lastnostmi: licenčni pandur je imel tri tone nosilnosti, novi valuk ima šest ton nosilnosti, največja hitrost prvega modela je bila 90 kilometrov na uro, nov model doseže 110 kilometrov na uro, ima ABS zavore itd.

Na Ravnah je pri razvoju valuka sodeloval ves domač strokovni potencial, ki ima na področju vojne industrije velike izkušnje, vključili pa so se tudi strokovnjaki iz izraelskega Elbita, prav tako z več desetletnimi izkušnjami s tega področja. Od naku-pa licenčnine pa do danes so na Ravnah s Steyrjem prišli tako daleč, da je to avstrijsko podjetje postalo eden od partnerjev SŽ STO. V ponud-

Slovenske vojske - v ta namen tudi zbiramo obrambni tolar - obračal velik denar, zato tudi ni čudno, da je za te posle tako veliko zanimanje in tudi takšni ali drugačni poskusi lobiranja. Slovenska vojska se bo v prihodnjih petih ali šestih letih oborožila s 60 kolesnimi oklepniki, povprečna cena tega vozila pa je okoli milijon mark. Slovenska vojska pa se pri

licenčnina, saj so Slovenske železarne pred slabimi petimi leti ob poročtvu države za okoli pet milijonov mark kupile licenco od Steyr-Daimler Pucha. Tako bogata pa Slovenija spet ni.

Nikakor pa ne gre zanikati, da ima švicarski Mowag (Motorwagenfabrik)

Fotografija: V družbi STO so znali in znajo izdelati tudi vse vitalne dele za tank

bi za dobavo oklepnikov slovenski vojski tako STO že nastopa skupno s Steyjem in izraelskim Elbitom, za serijsko proizvodnjo valuka pa ustanovljajo konzorcij, pri čemer STO pa nastopa kot nosilec posla.

Podjetje, ki bo na Ravnah proizvajalo kolesno oklepno vozilo, bo imelo povsem ločene finance od obstoječega podjetja. To je seveda nujno zaradi tujih partnerjev, pa tudi zaradi tega, da se ne bi pojavili očitki, kako država sanira Slovenske železarni tudi na ta način, da jim daje posel z orožjem. Strokovnjaki trdijo, da je današnja verzija slovenskega valuka povsem enakovredna Mowagovi piranhi III, to je oklepniku, ki ga je Mowag predstavil lani, Švicarji pa Sloveniji ponujajo oklepnike piranha II. STO je skupaj z Izraelci naredil v razvoju še korak naprej, kajti Izraelci hočejo zaradi zagotavljanja svojega obrambnega štita biti vedno pred ostalimi.

Količina 60 oklepnih vozil, za katere je MORS dalo ponudbo, je za STO oziroma konzorcij podjetji preskromno število in ciljajo na izdelavo tisoč oklepnikov: te dni so Izraelci prišli na dan s ponudbo za 200 vozil, za 800 vozil se odpira še trg v Turčiji. Seveda pa bi za družbo STO Slovenskih železarn bilo izjemno pomembno, da bi dobili posel za slovensko vojsko in si na ta način v domačih logih pridobili reference. Tudi vsi tuji in danes potencialni konkurenčni proizvajalci kolesnih oklepnikov so vozila najprej izdelovali za domače potrebe, za tem pa prodrli na tuje.

Serijska proizvodnja na področju vojne industrije pa bo terjala investicijo v višini pet milijonov mark in v tem primeru bi po dolgih letih na lokaciji Ravne lahko govorili o odprtju kakšnih sto novih delovnih mest.

TUDI TRADICIJA NEKAJ VELJA

Industrija za vojaške potrebe ima na Ravnah bogato tradicijo. Zаметki segajo v prejšnje stoletje, ko so ravenški železarji izdelali samurajsko sabljo. Leta 1893 so na Ravnah vliвали granate, med prvo svetovno vojno pa je ravska jeklarna postala oboroževalni obrat, v katerem so

delali granate za avstro-ogrsko vojsko in morarico.

Med drugo svetovno vojno so železarji na Ravnah izdelovali nosilce letalskih kril in torzijske vzmeti za tanke in topove. Takratna železarna Ravne je postala pomemben člen jugoslovanske vojne industrije, saj nihče v bivši Jugoslaviji ni bil sposoben narediti takšnega jekla. Do ekspanzije vojne industrije, ki so jo z bolj skrivnostno poimenovali kot **"namenska industrija,"** je prišlo po letu 1960, ko so pričeli izdelovati cevi za topove in kmalu za tem ustanovili še poseben obrat za proizvodnjo delov za tank M-84.

Pred razpadom Jugoslavije so v obratu TSD ravenske železarni vliвали, termično in mehansko obdelali tankovske kupole, ki so bile pripravljene le še za montažo. Na Ravnah so pred razpadom Jugoslavije proizvajali tankovske gosenice, torzijske vzmeti, pogonska kolesa, izdelovali so cev, zapirac, odkovke, hkrati so pripravljali domala ves vložek za motorje; finalizacijo pa so opravili v Jugoturbini. Samo na programu **tanka M-84** je ravenska železarna pred razpadom Jugoslavije imela letne obseg del za 30 milijonov mark, podjetja iz juga pa družbi STO za že dobavljene dele še vedno dolgujejo 12,5 milijona dolarjev (podjetje Bratstvo Novi Travnik, končna montaža tankov je bila v podjetju Djuro Djaković v Slavonskem Brodu). Če bi danes družba STO dobila plačanih teh 12,5 milijona dolarjev, bi bila domala v celoti sanirana.

Današnji pogledi na nekdanjo jugoslovansko vojno industrijo pa kažejo na dejstvo, da je bilo končno sestavljanje vseh vrst orožij v Srbiji ali na ozemljih, večinsko poseljenih s srbskim življem. Slovenska podjetja, ki so sodelovala v namenski proizvodnji, mimo Beograda niso smela izvažati.

Po osamosvojitvi Slovenije so v železarski družbi STO o svojih sposobnostih uspeli prej prepričati izraelskega partnerja kot domačo oblast. Za Ravenčane pa je sodelovanje z Izraelom, seveda tudi z avstrijskim Steyr-Daimler-Puchom, priložnost, da pridejo v velike sisteme v svetu, ki delajo za namensko proizvodnjo. □

(mp)

Audi A6 že za 52.739 DEM

Slovenski avto leta pri Vašem prodajalcu.
Kredit, leasing, dodatna oprema, servis.
Nakup vozila na obroke.

Avtocenter Meh d.o.o.

Velenje, Koroška c. 7d
tel.: 063-852-955 in 856-824

TAKO SMO ŽIVELI

Dobra tri stoletja je rudarjenje dajalo utrip zgornji Mežiški dolini, dajalo je delo domačinom, da so lahko ostajali v rodnih krajih, in privabljal delavce še od drugod. Toda ruda je neobnovljiv naravni vir in rudarjenje pod Peco nezadržno odhaja v preteklost in - v zgodovino.

Zavedajoč se svojih korenin, imamo za ogled urejene rudniške rove, v rudarskem muzeju zbiramo orodja, pripomočke, naprave, ki so ji uporabljali rudarji, ohranjamo tradicijo jamskega škrata, podobe knapov so dragocen slikarski motiv, zbirajo se stare fotografije in snemajo še zadnje... Prav pa bi bilo, da zberemo tudi pričevanja o knapih, njihovem težaškem vsakdanu, o soncu in sencah njihovih dni.

V eni od številnih rudarskih družin v Črni je doraščala HELENA OŠLAK, ki smo jo poprosili, naj nam odstre svoje spomine na starše, posebej na očeta, rudarja OŽBIJA PUDGARJA. Ni bilo treba spraševati, samo prisluhnili smo, saj je to pričevanje odlične pripovedovalke.

ŠTIRJE V SOBI

„Življenje v naši družini je bilo prepleteno s poklicem, ki ga je opravljal oče: bil je knap. V jamo je šel s sedemnajstimi leti. Živel je pri Grabnarju pod Kramarico in od tam je vsak dan, pozimi in poleti, tudi v nočno izmeno, hodil na delo v Žerjav. Tudi v jamo so takrat, in še dolgo,

hodili peš. Obut je bil v "coklušhe" za tako dolgo pot, s seboj je nosil skromno domačo malico - ob težaškem delu

v jami je bil to trd kruh. A bil je kruh. Z mamo sta se spoznala, ko je na njihovo kmetijo - še ob delu v jami - hodil kositi in z drugimi deli odsluževati razne pridelke, ki jih je dobil v zameno. Mama, hči z velike kmetije onstran Kramarice, bi se morala omožiti z bogatim kmetom. Ker je vzela "bajtlarskega", ni dobila dote. Imela pa ga je rada...

Naša družina se je velikokrat selila. Najlepše spomine imam na čas, ko smo stanovali **pri Kokalu**. V zgornjem delu hiše smo dobili velik prostor, v katerem smo živeli štirje: ati, mama, sestra in jaz. Vso vodo smo morali znositi gor, nato spet dol, ni bilo elektrike. To je bilo v letih vojne.

Gospa Kokal ni imela svojih otrok, zato je naju s sestro sprejela z odprtimi rokami. Postala je najina varuška, četudi je bila mama doma. Potrudila se je, da kmalu nisem govorila slovensko, le nemško. Nisem bila več Lenčka, ampak "Mici". To se me je držalo do 8. razreda osnovne šole, ko je ravnatelj očitno bilo tega dovolj in me je vprašal:

"Povej, kaj si: Helena ali Mici?"

Odgovorila sem, da oboje, ker sem imela v krstnem listu napisani obe imeni. Pa se je on odločil, da bom Helena. In tako je ostalo.

Tam smo otroci - v sosednjih hišah je bilo veliko otrok - doživljali prve lepe, a tudi težke življenjske izkušnje. Bridke so bile tiste v zvezi z vojno. V kleti smo imeli postavljeno posteljo. Takoj na drugi strani pa je nek nemški vojak imel brzostrelko in nemalokrat smo bili na udaru, ko je streljal na Rešarjev hrib. Menda sva s sestro veliko prejkali, ker je pokalo, ko je oni streljal.

Kljub temu sem doživljala veliko le-

pega. Mama je celo leto hodila po dlinah, zaslužil je samo ati in vse nam je še kako prav prišlo. Prisluzila nam je krompir za zimo in še kaj. Kljub trdemu življenju, ali pa ravno zato, smo se čutili v družini zelo povezane. Mama je imela atija strašno rada. Nikoli nisem opazila kakšnih senc v njunem zakonu. Niti mi ni prišlo na misel, da je mama toliko starejša od atija, tega nisem občutila, o tem preprosto ni bilo treba razmišljati. Nadvse ga je spoštovala in mu je to pokazala, ko mu je postregla in skrbela, da je imel vse urejeno, kot je treba.

Tudi ati je hodil ob popoldnevih v "tavr", da smo lažje preživeli. Bil je močan in zelo delaven, zato je hodil predvsem kositi. V tistih časih so vse kosili "na roko", s koso.

Mama je kmalu na dnino vodila tudi mene. Najbolj se spominjam, da sva hodili k Permanški na Ludranski vrh korenje plet. To je bilo zelo težko kmečko opravilo. Spominjam se, da sem imela krvavo roko na koncu prstov ob nohtih. Po delu pa nas je

Permanškova pogostila s tako dobrimi krapi, da so mi ti ostali bolj v spominu kot tista muka ob težkem delu.

ATIJEV "IBAROK"

Najbolj revni smo bili, ko smo stanovali v **Prahovi hiši**, kjer je danes frizerski salon. To je bil majhen prostor, soba z dvema oknom (eno smo zadelali in zastavili z omaro). Improvizirana kopalnica je bila v hiši, voda pa je bila zunaj in smo jo pozimi nenehno tajali, stranišče na balkonu, svetili smo si že z elektriko.

V tisti sobi je bil tudi črn štedilnik, tak na visokih, tankih nogah. Spodaj je bil lesen zaboj za drva in ati je skrbel, da je bil stalno poln lepo zloženih drv.

Takrat je na šihu delal tako, da je pri vrtnanju v jami stal v vodi. Bilo je januarja in tisto zimo je bil zelo hud mrz. Ati je prišel domov ponoči in je bil moker od dela. Obleden je bil v topel, težak "ibarok", ki ga je mama šivala še in še, ker je bil atijevo edino zares toplo oblačilo in je zato imel neko posebno, neprecenljivo vrednost. Ati ga je odložil na tista drva pod štedilnikom, mi smo že ležali - na dveh zakonskih posteljah vsi štirje -, ati je sedel na stol ob štedilniku in si prižgal cigareto. Verjetno je, ker je utrujen in zaspan prišel na toplo, zadremal, pa mu je ogorek padel na tla. In je šel spat.

Jaz se ponoči zbudim in rečem mami, da ne morem dihati. Ona me je skoraj na silo hotela uspavati, pa sem jo le nekako prisilila, da je prižgala luč. Takrat se je videlo, da smo v gostem dimu, že malo omamljeni. Mama je skočila pokonci in potegnila "ibarok" z drv. Tedaj pa je zagorelo s plamenom... Še zdaj vidim mamo, kako je jokala. Ne toliko zaradi tega, kar se nam je zgodilo, in kar bi se še lahko, ampak: "ibaroka" ni bilo več in kaj bo zdaj ati nosil na ših! To je bilo zanj najhujše.

Ne vem, v čem je ati po tem dogodku hodil delat. Dolgo pa je bila izguba zelo boleča. Če bi nam zgorelo pohištvo in še kaj, ne bi bilo primerljivo z nesrečo, da ati ni imel več toplega oblačila za na "ših".

Stanovanjske razmere so bila res slabe in kar dolgo smo pisali prošnje, da smo končno le dobili odločbo za stanovanje v Rudarjevem. Ampak,

kakšni reveži smo bili! Nismo imeli kaj postaviti v prostore, saj smo dotlej vse življenje živeli v eni sobi. V kuhinji smo imeli malo "gredenco", z nami je hodil tisti štedilnik, ki nam je toliko gorja povzročil, nekdo nam je odstopil eno omaro, s sestro sva dobili dve različni postelji... Potem se spominjam, da je mama od neke ciganke kupila zavese z luknjicami. Edino nekako nad vsem tem siromaštvom je bilo, da sva bili s sestro vedno lepo oblečeni. Kaže, da je mama postrgala zadnje, kar je imela, da je bilo vse na naju ljubko in čedno.

PRVA LUČKA

Ati me je peljal v jamo, ko sem bila stara devet let. Vanjo sva šla v Mušeniku, "pri Červinku", kot smo takrat rekli, peljala sva se z "loro" in prišla ven v Mežici. V jami sva prišla skoraj do tja, kjer je delal ati, le da nisem splezala po vsekanih stopnicah do delovišča. Pozneje sem bila v jami še enkrat, ko mi je bilo dvanajst let in sva bila na tretjem obzorju. Tako sem res vedela, kje je in kaj počne ati na "šihtu".

V Rudarjevem takrat ni bilo nobenih blokov, zato se je videlo na **baloški ovinek**. Pa smo zvečer čakali, da se je na njem pojavila prva lučka. Bohnedaj! Nikdar ne bi zamudila 9. ure zvečer, da bi takrat ne bila v hiši, da bi se takrat zaigrala na dvorišču! Tedaj smo namreč čakali, da pride prva lučka okrog ovinka; prihajati so začeli rudarji s karbidovkami in med njimi bo - ati!

Ko smo zagledali prvo lučko, sva s sestro tekli naproti... Ati je bil ponavadi v sredinski skupini. Potem smo vsi trije prišli domov, na mizi so navadno bili žganci, pa kaka "pren župa". Za malico je ati vedno nosil črno kavo, pa kruh in ne vem, kaj še, skratka - večerja je bila potem bolj močna. Mama mu je tudi zjutraj kuhala žgance, da se je dobro najedel, preden je šel na "šiht".

Ko se je vračal z nočnega "šihta", smo čakale, da bomo zaslišale njegov korak na stopnicah in smo potem stekle k njemu. Prihajal je počasi, utrujeno je hodil, ves je bil črn od "pure", kot bi bil sto let star. Včasih sem ga objela v spalni srajci, da se mi je vse posulo po njej, ampak to je bil ati! Potem smo sedli, pozajtrkovali, medve sva šli v šolo, ati pa je šel počivat. Spal je do poldneva, potem smo jedli - zelo rad je imel "pren

župo" - nato je kaj delal ali je šel ven nabirat rože za čaj... Ko se je vrnil, je šel še za dve uri spat, preden je šel na "šiht". Takrat je bila spet popolna tišina. Hodili smo po prstih, "ker ati mora imeti dovolj moči, da ja ne bo na šihtu zadremal, da se mu ne bo kaj hudega zgodilo".

Ni bilo jutra, v katerem bi katera od naju prespala atijev odhod na delo. Tudi on naju je pogrešal; če slučajno nisva prišli v kuhinjo, se je prišel posloviti. Vedno je dišal po "puri". To je bil (za mnoge in tudi zanj usodni) prah iz jame, od vrtanja in kopanja rude.

V stanovanju smo pozneje pregradili en prostor in pridobili "kamro", v kateri je bila njegova "šihtna" obleka. Ves prostor je imel duh po jamskem prahu, a je bil - moja igralnica. Svojega očeta sem imela neskončno rada. Ta prostor je sicer smrdel, a to je bilo povezano z atijem in tam je bil delček njega, kadar ga ni bilo doma.

"LUBIJI" ZA SREČO

Ati je v jami začel delati kot kopač in "laufar", pozneje je opravil izpit za strelnega mojstra. "Laufarji" so potiskali z rudo napolnjene vagončke proti izhodu iz jame, kot kopač pa je "šremal". Ob tem je bila nevarnost, da si naletel na kak neeksploziran "kapsl" in je takrat eksploziral. Nekoč je prišel domov in nam je rekel:

"Zdaj pa spet verujem. Nikoli v življenju še nisem tako molil kot danes!" In je povedal, da se rov tam rahlo vzpenja, on je potiskal zadnji vagonček, da je lahko lokomotiva speljala čez klanec. Toda zadnji žhant se je odpel in začel počasi drseti nazaj. Tam je bil rahel ovinek, ati je vedel, da bo vagon iztiril, on pa se ni imel kam umakniti. Iskal je zaslon, se pritisnil za skalo in - molil. Točno pred njim je "hunt" iztiril in ruda se je razsula. Poškodovana mu je prst na nogi. A ni bilo omembe vredno, saj je v tej nesreči ostal živ!

Taki dogodki so nas še bolj povezali med seboj. Mama je rekla: "Nikoli ne vesta, če bo ati prišel živ domov, kar dajta mu "lubija".

In sva mu dali "lubija", ker nismo vedele, če se bo živ vrnil, ko pa se je, pa zato, ker je ostal živ ...

V jami so se od časa do časa dogajale nesreče. Naš ati je še dvakrat

dobesedno ušel smrti. To so bile hude reči in po takem dogodku nam je ati še več pomenil, naša navezanost nanj je bila še močnejša. Ko je tretjič tako ušel smrti, pa nam je rekel:

"Ni vam treba biti kar naprej v skrbeh, ni mi namenjeno, da bi se mi kaj zgodilo."

Toda nas je vedno skrbelo.

Kljub trdemu delu v jami so bili knapi lahko vedri in so se znali zabavati. Odmor v jami so velikokrat izkoristili za kartanje. Zbrali so se na križišču, kamor so prišli vsak iz svoje smeri. Tistih dragocenih kupljenih kart je bilo škoda, pa sem kar jaz naredila karte. Vse sem narisala, ati je to prodal in sem malo zaslužila.

Nekoč pa je ati povedal:

"Danes smo bili pa živi spomeniki. Sedeli smo, pa karte špilali, kar naenkrat zaslišimo paznika: "Trul pagati!" Mi smo se ga tako ustrašili, da nobeden ni rekel ne bev ne mev.

Sedeli smo kot okameneli tako dolgo, da nam je rekel: "A ne boste šli delat?"

Bil je nek paznik z Leš, ki so ga vsi zelo spoštovali. Menda mu je bilo žal, da jih ni mogel slikati...

Na moje starše imam res lepe spomine. Ati je bil rad vesel, sam se je naučil igrati na kitaro, da smo zraven peli. Sploh je bilo takrat razširjeno **družinsko petje**. Vsak večer se je slišalo iz mnogih domov.

Ati je bil izredno iznajdljiv. Pozimi smo doma igrali neke vrste pikado, naredil mi je smučke, pa lesene drsalke za drsanje na zaledenem žabjeku (danes je tam TAB), z mamo pa sta hodila na vse veselice, plesala sta in se veselila življenja.

Ne denar, ne razkošje, temveč trd vsakdan je zaznamoval mojo mladost, a bil je poln toplote, ljubezni in vedrine. In to bogastvo je bila moja dota." □ **Zapisala Marta Repanšek**

tel.: 0602
61 760
61 804
fax: 0602
61 760

MG d.o.o. Koroška 18, 2366 MUTA

**URADNI PRODAJALEC IN SERVISER
ZA VOZILA NISSAN IN SUZUKI**

**VOZILA NISSAN -
- IME DOBREGA AVTOMOBILA**

ZELO UGODNA PONUDBA

NISSAN MICRA 1.0

CENA OBROK x MESECEV

15.990 DEM - 361 X 60

NISSAN ALMERA 1,4 GX

24.990 DEM - 558 X 60

NISSAN PRIMERA 1,6 GX

33.400 DEM - 746 X 60

NISSAN TERRANO II 2,7TD

57.300 DEM

**NAJVEČJA IZBIRA VOZIL 4X4 SUZUKI: SAMURAJ,
BALENO, VITARA; NISSAN, TERRANO II**

**NA ZALOGI IMAMO SUZUKI SKUTERJE ...
OBROK 156 DEM X 36 mesecev**

PONUDBA RADLJE VLAGA TUDI V RAZVOJ

Trgovsko podjetje Ponudba Radlje je lani za investicije in obnovo namenilo prek 50 milijonov tolarjev

Tomaž Karat

Eno izmed največjih trgovskih podjetij na Koroškem, **delniška družba Ponudba Radlje**, ki v dvaintridesetih trgovskih in osmih gostinskih poslovalnicah v zgornjedravske doline zaposluje 156 delavcev, je tudi lansko leto zaključila s pozitivnim rezultatom, na katerega je vsekakor vplival tudi povečan fizični obseg prodaje. Glede na nesolventnost podjetij na tem območju, s katerimi sodelujejo, na manjšo kupno moč in dokaj velik upad kupcev iz sosednje Avstrije, kamor se v zadnjem obdobju po nakupih odpravlja vse več njihovih potencialnih kupcev, so lahko v Ponudbi d.d. Radlje s poslovnim rezultatom kar zadovoljni.

Omenjene težave so prispevale tudi k temu, da v tej družbi niso uspeli realizirati celotnega, okoli 70 milijonov tolarjev ovrednotenega plana v investicije in investicijsko vzdrževanje. Kljub temu pa so za omenjene aktivnosti namenili nekaj nad 50 milijonov tolarjev, kar jim je v lanskem letu omogočilo nadgradnjo in adaptacijo poslovne stavbe v **Radljah**, razširitev in ureditev Poslovne enote v **Breznu**, obnovo poslovnih enot v **Josipdolu** in na **Remšniku**, usposobitev grosističnega skladišča do četrte faze na **Hmelini** v Radljah ter pričetek gradnje poslovno - stanovanjskega objekta na **Muti**, ki ga gradijo skupaj z občino Muta.

V tem objektu, ki bo v celoti veljal 132 milijonov tolarjev, Trgovsko podjetje Ponudba d.d. Radlje, bo v investiciji sodelovalo z deležem v višini ene tretjine, pa bo Ponudba pridobila 450 kvadratnih metrov prodajno - skladiščnih prostorov. Omenjena investicija, ki jo izvaja Gradbeno podjetje d.d. Radlje pa naj bi bila vsaj v tem, trgovinsko - skladiščnem delu, zaključena v avgustu, tako da naj bi v septembru Ponudba na Muti že odprla novo prodajalno.

V letošnjem letu načrtuje podjetje tudi pričetek urejanja samopostrežne prodajalne v **Vuzenici**, ki je bila planirana že v lanskem letu, pričetek del pa jim je onemogočila nerešena delitvena bilanca. Letošnje investicije trgovskega podjetja Ponudba d.d. Radlje pa bodo odvisne predvsem od likvidnosti ter odločitve skupščine družbe, ki se bo v juniju odločala o razporejanju dobička zadnjih štirih let v investicije ali v dividende.

Direktor trgovskega podjetja Ponudba d.d. Radlje **Jože Planinšič** je o predvidevanjih v letošnjem letu povedal, da bistvenih sprememb na trgu ne pričakujejo, tako da bi se v to leto lahko zazrli kar optimistično. Poroč za optimistično napoved je tudi podatek, da je omenjena družba v lanskem letu kljub težavam, ki so se pojavljale na trgu, uspela zagotavljati plače po branžni kolektivni pogodbi vsem zaposlenim na rok.

Trgovsko podjetje Ponudba d.d. Radlje se je za razliko od ostalih večjih trgovskih podjetij odločilo, da svojih kupcev ne bo delila s pomočjo kartic zvestobe, saj vsem nudi popuste. Za omenjeno podjetje, ki za lastno promocijo in reklame letno nameni kar okoli tri do štiri milijone tolarjev, pa so najboljše promocija oziroma reklama zadovoljni kupci. □

Koroška cesta 2
62360 RADLJE OB DRAVI
SLO

Telefon: 0602 71 098
Telefax: 0602 71 098
Studio: 0602 73 557

89.5 MHz
NOVI VAL
VAL RADIA RADLJE

Avtomobilski kasko

triglav premoženje

**S kasko
zavarovanjem
lahko mirno spimo,
saj je naše vozilo
popolnoma varno.**

Piše: Aleksander Praper

AVTOMANIJA

Avtomanijo lahko poslušate ob sobotah ob 9,30 vsakih štirinajst dni na Koroškem radiju.

PRIŠEL JE ČAS, KO BOSTE V AVTOMANIJI LAHKO PREBRALI ZGODOVINO SLAVNE ITALIJANSKE ZNAMKE MASERATI. NA KRATKO BO GOVORILA TUDI O OBLIKOVANJU IN PRISOTNOSTI ALKOHOLA NA NAŠIH CESTAH.

ZGODOVINA

Čeprav je bila znamka Maserati uradno ustanovljena v Bologni 14. decembra 1914, je svoje korenine poglajala že nekaj let prej. Ime nove znamke se je glasil: Societa Anonima Officine Alfieri Maserati, ustanovil pa jo je **Alfieri Maserati**, ki sta mu pri tem pomagala brata **Ettore** in **Ernesto**. Pet od sedmih bratov Maserati je že od otroštva zanimala tehnika, sploh avtomobilski motorji. Ko je Alfieri ustanovil samostojno podjetje, so mu izkušnje, ki si jih je kot konstruktor dirkalnih motorjev pridobil pri najbolj prestižni znamki tistega časa, lahko le koristile.

Alfieri je tudi dirkal z Isottinimi dirkalniki in z njimi dosegal zelo dobre rezultate. Šele leta 1926 je pod imenom svoje znamke pričel izdelovati lastna vozila. Prvi avtomobil te znamke je nosil oznako **Tipo 26**, za pogon je služil vrstni osemvaljnik s kompresorjem, ki je razvil največjo moč 120 KM. Že sam začetek kariere vozil z znakom Neptunovega trozoba je bil impresiven - zmaga na dirki Targa Floro. Alfieri, Ernesto in Ettore so vsi dirkali in tudi dosegali zavidljive uspehe, kajti že leto kasneje so z modelom Tipo 26 B osvojili italijansko prvenstvo znanck.

Leta 1929 so predstavili **model V4** s 16 valjnim motorjem, narejenim iz dveh osemvaljnikov iz Tipa 26. S tem avtomobilom so

postavili svetovni hitrostni rekord 246 km/h, ki so ga presegli šele po osmih letih. Z zmagami na dirkah Tripoli Grand Prix, Monza Grand Prix, Mille Miglia, Copa Acerbo in z osvojitvijo drugega naslova prvakov so si pridobili poseben sloves.

Vzporedno so pričeli s proizvodnjo cestnih avtomobilov. Zanimiv avtomobil je bil **4 CTR**, prvi Maseratijev štirivaljnik, ki je iz 1088 ccm s pomočjo polnilnika dosegel kar 110 KM. Ta avto je bil zadnji, ki ga je pomagal ustvariti Alfieri, kajti 3. marca leta 1932 je umrl, star 44. let.

V Moeden, kjer še danes deluje ta prestižna znamka, so se preselili leta 1940, takrat so že drugič zmagali v Indianapolisu. Takoj po vojni so na cesto postavili prvi čisto normalni osebni avtomobil, poimenovan **A6 Sport**, s 1500 kubičnim šestvaljnikom.

A bratje Maserati niso bili zadovoljni s svojim vplivom v tovarni, katere lastniki so medtem postali člani bogate družine Orsi. Zato so ustanovili novo podjetje **OSCA**. Od takrat se njihova pota niso nikoli več srečala z znakom trozoba.

Maserati je pričel dirkati na dirkah Formule 1, kjer je ves čas dosegal vidne uspehe, z njihovim dirkalnikom je svojo kariero začel zelo znan dirkač Stirling Moss. 57-tega so osvojili naslov svetovnega prvaka Formule 1, vendar so se zaradi finančnih razlogov še konec istega leta umaknili iz nadaljnega tekmovanja. Od takrat se pri Maseratiju ukvarjajo le še s proizvodnjo luksuznih cestno športnih avtomobilov.

Sledili so modeli 3500 GT,

pričenjal s svojo oblikovalsko dejavnostjo. Maseratiji so zavzeli pomembno mesto v razredu GT, leta 68 so izdelali 733 avtomobilov, v desetih variantah.

Večini je neznan, da je nekaj časa lastnik Maseratija bil Citroen. V tem dobodu so predstavili modele Indy, Bora in Merak, ki ga je gnal isti motor kot Citroena SM. Leta 1973 je Ghiblija zamenjal Khamsin, ki je imel motor nameščen spredaj. Srečno lastništvo Citroena ni trajalo dolgo, 23.

prestižne znamke odpihnili vonj po smrti. 4200 kubični osemvaljnik je dosegel kar 270 KM - za limuzine tistega časa neverjetno veliko. Quattroporte, ki ga je imel pod pokrovom, je z njim dosegal hitrosti preko 230 km/h.

Letnica 82 je zaznamovala novi model visokih zmogljivosti in skromnih stroškov, to je bil **Biturbo**, ki ga je poganjal 2 literski V6 z dvema turbinskim polnilnikoma. Prodajni rezultati so bili navdušujoči: v letih 83

maja 1975 so v Citroenu objavili, da bo šel Maserati v likvidacijo. Italija česa takšnega seveda ne bi dopustila: vlada, delavski sindikati in Alejandro De Tomaso so našli pametno rešitev in likvidacijo

in 84 so prodali 10127 teh vozil. Sledili so modeli 228 - kupe z 2,8 literskih motorjem, 420 - limuzina z 2 literskim motorjem in 430 z motorjem iz 228 - tice.

Model 2.24 je bil opremljen s štiri ventilsko tehnologijo, leto po predstavitvi je Maserati presenetil z

novim avtomobilom, nenavadne, zelo muskulozne oblike, imenovanim **Sh-mal**. Pod motornim pokrovom je ubrano rezgetalo kar 326 konj. Obliko je pomagal razvijati

Marcello Gandini, ki je v 70-tih razvijal oblike najbolj slavnih super avtomobilov te dobe. Kasneje je v

Serbring, Quattroporte, leta 1966 pa še Mistral in Ghibli, ki ga je oblikoval **Giorgetto Giugiaro**, ki je takrat

preklicali. Prvi model, izelzan pod novim vodstvom, je bil **Kylami**, ki je iz te

proizvodnjo prišel še novi **Ghibli**, kot zadnji se mu je pridružil novi **Quattroporte**, ki pa je že nastal s finančno pomočjo Fiata, ki je leta 1993 postal večinski lastnik Maseratija. Tako so Maseratija bolj tesno povezali s starim konkurentom Ferrarjem, ki ravno tako deluje pod okriljem Fiata.

OBLIKOVANJE

Maseratiji so bili že vseskozi kvalitetno in prepoznavno oblikovani avtomobili, kar je za tako eksotične in drage avtomobile precej normalno. Kupci, ki so pripravljeni za avtomobile te vrste poseči globoko v žep, prav gotovo ne bi bili veseli, če bi oblika njihovega vozila izražala podobnost s čim manj plemenitim. Da so pri Maseratiju že pred daljnimi leti polagali precej pozornosti designu, pričajo že imena oblikovalcev starih Maseratijev: **Allemano, Frua, Zagato, Michelotti, Touring, Giugaro, Pinin Farina** in ne nazadnje **Gandini**, ki je odgovoren za obliko Shamala, Ghiblija in Quattroporteja. Res pa je, da je o samem razvoju in oblikovanju teh vozil zelo malo informacij pricurljalo v javnost. Sam sem odkril le nekaj malega o oblikovanju Quattroporteja. Marcello Gandini je s svojim delom začel že leta 1987, za vzor si je vzel kar oblike, ki jih je pred tem zarisal za Maseratija, to sta Shamal in Ghibli. Precej nenavadno je, da je ta avto začel nastajati tako zgodaj, glede na to, da je bil javnosti predstavljen šele l. 1994. Res pa je, da je med tem razvoj bil za par let prekinjen, zaradi sprememb v vodstvu, kajti maja 1993 je Maseratija prevzel koncern Fiat. Ne da bi na zunaj bil nezanimiv, ampak ko enkrat sedite v Maseratiju, takrat šele opazite bistvo tega avtomobila.

To je avtomobil za, kakor pravijo v sami tovarni, ljudi z visoko kulturo, ki jim ni toliko pomemben denar, zunanja vpadljivost, kakor resnična kvaliteta, udobje in obilica zmogljivosti. V notranjosti večini pade v oči posebej za Maseratije delana zlata švicarska ura na sredinski konzoli, kakor tudi obilje usnja, lesa in alkantere, plastike je vsega skupaj le za vzorec.

VARNOST

Za konec članka pa še nekaj žalostne statistike: policija je opravljala 8., 1., 15. novembra kontrole vinjenosti voznikov na Koroškem. Izmed 716 voznikov preizkušenih z alkotestom jih je 100 vozilo pod vplivom alkohola, 22 pa je test odklonilo. 8.11 je bila statistika še bolj žalostna. Ta dan je popolnoma treznih za volanom bilo le 27,9 % voznikov izmed preizkušenih 143. Ker pa to sam po sebi ni dovolj merodajen podatek, naj omenim, da se je povprečna stopnja alkoholiziranosti od lani na letošnje leto povečala iz 1,33 na 1,74 promila.

Še bolj zaskrbljujoče je, da pri nesrečah s telesnimi poškodbami in s smrtnim izidom, če so se te zgodile pod vplivom alkohola, letošnja povprečna stopnja vinjenosti znaša 2,16, medtem ko je bila lani 1,14 promila alkohola v krvi. V dveh letih so na koroških cestah policaji odkrili kar 463 voznikov, ki so bili več kot trikrat pod vplivom alkohola. Neslavni rekord je bil januarja odkrit v Dravogradu, v krvi pa je imel kar 3,34 g alkohola na kg krvi. Poseben rekord pa je 24. letni Slovenjgračan, ki so ga v dveh letih pijanega zaustavili kar štiridesetkrat. Ker pa je seveda velik frajer - ali pa si to sam misli, še vedno vozi, kljub odvzemu voznškega dovoljenja...□

emona obala koper

Spoštovane kupce obveščamo, da se je morala zaradi carinske zakonodaje brezcarinska prodajalna na Libeličah zapreti.

Vsem svojim kupcem se najlepše zahvaljujemo za izkazano zaupanje in jim priporočamo obisk naših brezcarinskih prodajaln na mejnih prehodih
Radelj

tel (0602) 71-200
in Vič

tel.(0602) 83-735.

Emona Obala Koper

Brezcarinska prodajalna Libeliče.

Generacija 69

Edina slovenska skupina z lastno streho

Leto 1969 je bilo za marsikaterega Korošca usodno; eni so se takrat poročili, drugi zaljubili, rodili... Kaj naj povem o skupini? Morda to, da smo se za intervju dogovarjali celih šest mesecev, tik pred izdajo našega mesečnika pa se mi je fante in dekle končno le posrečilo povabiti na sok.

Da je bilo leto 1969 za njih usodno, prav gotovo veste, saj so vsi člani skupine enako stari, ločijo jih le meseci. Sicer pa **Astrid Ladinek, Damjan Dobnik, Tomaž Kumer in Jože Krušič** že dobrih dvanajst let skrbijo za veselje in zabavo na Koroškem.

ZAČETKI SEGAJO V JOSIPDOL NA POHORJU

V skupini se radi spominjajo "mlajših časov" ali, bolje rečeno dni, ko so na pobudo pokojnega člana skupine, **Bena Voduška**, prvič prestopili vrata dvorane in pričeli z vajami in igranjem. Igranjem, ki jih danes uvršča v sam vrh priljubljenosti med Korošci. Ko se je Beno po dveh letih igranja smrtno ponesrečil, je tudi skupina za pol leta prenehala z igranjem.

Fantje pravijo, da jim je bilo v začetku všeč, da so postali redni obiskovalci okoliških veselice in zabav, a so kaj kmalu spoznali, da to ni tisto ta pravo. Glasba, ki je pravzaprav ves čas krojila njihovo življenje, jim je že davnega leta 1992 pomenila več kot vse drugo. Znova so oživili skupino in se resno lotili igranja. Ker so bili vsi, razen Tomaža, doma iz istega kraja, sošolci doma iz glasbenih družin, jim igranje nikoli ni povzročalo težav. Ob moralni in finančni podpori staršev jim je uspelo ponesti ime skupine izven meja Josipdola. Skladbica Marjanca izpod klanca, s katero so se predstavili na Marjanci, pa jim je na široko odprla vrata v širni svet.

Vsi so amaterji, pa se kljub temu lahko pohvalijo s končano nižjo glasbeno šolo.

"Smo muzikanti, ne glasbeniki s poklici in rednimi službami," pravi Tomaž in doda, da jim je glasba v veselje, ne v breme. Astrid je odlična pevka, ki občasno svoj glas posodi tudi v mariborski operi, Tomaž je že 20 let član Mestnega pihalnega orkestra Radlje in edini "fizični delavec" (igra bobne), Jože igra kitaro in poje, Damjan pa je izvrsten harmonikaš, bas kitarist in vokalist. Pri narodnozabavnih pesmih Astrid prevzame tudi vlogo "baritonista" na porokah pa njihova skupina šteje sedem članov, saj jim že dalj časa pridno pomagajo trije pihalci in tro-

bilci.

VSAK JE SVOJ DIREKTOR

Vodja skupine je vsak zase, saj so si funkcije razdelili tako, da vsak opravlja nalogo, v kateri se najbolje znajde. Direktor za stike z javnostjo je Tomaž, sicer pa njegov "dolgi" jezik večkrat pripomore k boljšemu razpoloženju; finančni in glasbeni

del direktovanja ima na skrbi Astrid, saj največ pogodb sklenejo z pripadniki moškega spola... Jože je odličen poslovni direktor saj vestno skrbi za urejanje pisne dokumentacije, pošiljanje dopisov in ponudb, za tehnične zadeve in ozvočenje pa ni boljšega kot je Damjan.

Tudi za nadaljevanje tradicije so v skupini dobro poskrbeli, saj tri letni Žan (Astridin sin) kaže interes za kitaro in bobne, Jožetovi hčerki pa pridno pojeta. Damjan in Tomaž sta sicer še brez otrok, kar pa ne pomeni, da sta samska. Oba sta srečno zaljubljena, Tomaž si v teh dneh tudi ureja stanovanje. Nasploh pa se med seboj dobro razumejo, kar je po njihovem tudi pogoj za ustvarjalno delo.

Da so vedno na toplem in povrh vsega še s streho nad glavo poskrbi Damjan, ki se med drugim ukvarja tudi z izposojajo šotorov.

PRVA ZGOŠČENKA OB DESETI OBLETNICI

Ja, kar dobrih deset let truda, dela in garanja je bilo potrebnega, da jim je uspelo uresničiti željo, ki je tlela v njih že ob ustanovitvi skupine. V svojih začetkih so vsako leto posneli le po eno ali dve skladbi, kasneje, ko so si pridobili več izkušenj, pa je vsa stvar šla hitreje.

"Nekaj sklad smo posneli v studio RTV Maribor, dobro polovico pa v studiu Royal v Slovenj Gradcu.

Da je bilo veselje ob izdaji še večje, smo hkrati praznovali deseto obletnico obstoja. Na zgoščenki je enajst pesmi različne vsebine, vse pa so živahne in vesele. Takšne pač, kot so za skupino značilne."

Radi igrajo in razveseljujejo ljudi, njihov glasbeni repertoar pa je primeren za mlade in stare, od "petega do petindevetdesetega leta starosti". Trudijo se najti stik z občinstvom ter jim dati občutek, da so oni tam zaradi njih in ne obratno. Igrajo, ker jih to veseli in v tem je tudi ključ njihovega uspeha.

Še največ pa povejo **njihovi uspehi**: večkrat so se uvrstili v finale Marjanca, nastopili v Šentverjanu, na malih zaslonih itd. Na vprašanje, kaj bi počeli, če ne bi igrali, se samo nasmejijo. Tomaž bi verjetno aktivno igral nogomet, Jože bi imel še kakšnega otroka, Damjan bi se resneje posvetil popoldanski obrti, Astrid pa solo karieri. A to so le iluzije, saj jim ta glasba pomeni preveč.

KMALU PRVI VIDEOSPOT

Zadnji mesec v skupini vse napore usmerjajo v pripravo na snemanje svojega prvega videospota, ki ga bodo posneli skupaj z Impulzom iz Kamnika. Pesem **Ne bom čakala na maj** je bila lansko leto dolgo časa med vodilnim na koroških lestvicah, posneta v zimski pokrajini pa bo več kot prava za prvi videospot. V drugi polovici leta načrtujejo snemanje drugega videospota in istoimenske skladbe **Moja dolina**, govoril pa bo o lepotah Dravske doline. Svojo dolino imajo vsi zelo radi, prekrasno besedilo zanj je prispeval njihov dober prijatelj **Bogdan Ladinik**.

Posebno presenečenje za poslušalce bo promocijska zgoščenka, ki naj bi izšla v poletnih mesecih, za konec leta pa načrtujejo izdajo drugega CD-ja. Večino skladb bodo posneli v studiu Melopaja v Pamečah, avtor večine besedil in aranžmajev na novem projektu pa je glasbeni urednik na Koroškem radiu **Božo A. Kolerič**. Na sploh pa jim pri sestavi besedil pomaga tudi Astridina sestra, študentka **Ingrid Ladinek**, včasih pa se katerega domisljijo tudi sami.

Dvanajst let skupnega igranja je dolga doba, polna spominov. Sicer pa je skupina znana po zabavah, ki se znajo zavleči v pozne jutranje ure in - da ne pozabim, po plesoch pevki. Astrid med nastopom z mikrofonom večkrat zaide med plesalce in skupaj z njimi zapleše kolo; poskrbi pa tudi za prijetno počutje nasprotnega spola. Tomaž ima na skrbi povezovanje programa, ljubitelje narodnozabavne glasbe s harmoniko osreči maestro Damjan, Jože pa ima na skrbi povezovanje in skrb da vse teče tako, kot je treba. Pravijo da bodo igrali vse dokler jim bo občinstvo rado prisluhnilo, zato se za prihodnost te priljubljene koroške skupine ni bati. □

Jasmina Detela

PRODAJA IN SERVIS VOZIL SEAT

Francetova c. 23, 2380 Slovenj Gradec, Tel.: 0602/501-730. 501-740

Odprto od 8. do 17. ure / sobota od 8. do 13. ure

LL
LEASING
LAMPRET

Jože Lampret

VSE NA ENEM MESTU!

prodaja - servis - popravila - kontrola - leasing - rent a car

Sicer pa - izvejmo iz prve roke! Kaj pravi lastnik podjetja **Jože Lampret?**

"Naše podjetje že tri mesece obratuje v novih prostorih na Francetovi v Slovenj Gradcu. Z veseljem lahko povem, da so prvi rezultati izjemno dobri. Na novi lokaciji nudimo celovito ponudbo po evropskem vzoru, prodajo vozil Seat, servisiranje, kleparsko - ličarska dela... Pri nas opravljamo najsodobnejšo optično nastavitev podvozja, kontrolo zavornega sistema in blažilcev, zamenjamo zavorne tekočino, vozila tudi ročno operemo.

Pomembno je, da vsa ta dela opravljamo tudi za druge znamke vozil. Poleg tega pri nas vgrajujemo grelne naprave **Webasto**

in pomične sončne strehe tega vodilnega svetovnega proizvajalca, centralna zaklepanja, električne pomike stekel, alarmne naprave, montažo priklopov... za vse znamke in tipe vozil, skratka - na enem mestu nudimo **vso vzdrževanje**, ki ga potrebuje sodoben avto.

Posebno ugodna je tudi naša **ponudba kreditov** pri nakupu rabljenih vozil in prodaja vozil na leasing. Letos smo uvedli še novost - **rent a car** vozil Cordoba in Ibiza."

Kako deluje grelec Webasto?

Z vgrajenim grelcem Webasto vas bo avto tudi pozimi pričakal ogret, stekla pa bodo odtajana, led vam odstrani vgrajena naprava. Grelec se vklopi ob vnaprej programiranem času ali pa ga vklopite z daljincem do 600 metrov daleč. Vse zastekljene površine so ob uporabi grelca čiste in se ne rosijo, notranjost avtomobila je prijetno topla.

- ❖ prodaja vozil po sistemu staro za novo
- ❖ kreditiranje nakupa vozil - do pet let

**Z NAMI JE
VSAK LAHKO
PRVAK!**

Radi jih imate

Jasmine Bleeth
Obalna straža

OD KOD DRNOVŠKU VSA MODROST?

Kar nekako v senci srečanja dr. Janeza Drnovška s predsednico avstrijskega liberalnega foruma in njegovega obiska v železarni Ravne sta minila za Koroško in za predsednika vlade še dva pomembna dogodka. Istega dne se je namreč Drnovšek v Črni na Koroškem srečal z najstarejšim slovenskim županom Francem Staknetom (za vse Najevske lipe naprej in nazaj), v penzionu na Poljani pa (pred kongresom v Mariboru) še z lokalnim vodstvom LDS. Zdaj je jasno, od kod Drnovšku vsa modrost pri vodenju politike: še vedno je po obisku Koroške prav uspešno zakrmaril!

KORISTNE INFORMACIJE

Lojze Raško v pisarni Urada za turizem na Glavnem trgu v Slovenj Gradcu ima poleg uradnih še številne druge informacije v glavi. Tako se zgodi, da zaide tja tujec in povpraša, kje je ta in ta pisarna ali urad, pa mu Lojze gladko postreže s podrobnostmi, koliko stopnic je do te ali one pisarne. Pa ne samo to, na tekočem je tudi, kdo vse in kdaj se nahaja v "izložbi" - pasaži na Glavnem trgu. To pa marsikdaj in marsikomu koristi bolj, kot bi mu na primer postregel z informacijami, kolikšne so nočitvene zmogljivosti v mestu...

Natrosil
jih je...

Ljudi, ki jih iščeš, ni težko najti.

Poštenost nima vabe za barabe.

Za velik želodec je vsaka glava premajhna.

Tudi uspehi zbledijo.

NIKO

OB LETU OSOREJ

Januarja lani je "zasmrdele" iz odlagališča smeti na Muti, ker tamkajšnja občina sosednjim ni dovolila dovažati smeti oziroma jim je hotela zaračunati (pre)visoko odškodnino. V besednem pomenu so smeti potem romale sem in tja, celo do ministrstva za okolje v Ljubljano in potem na slovenjgraško okrožno sodišče. To je odločilo, da je treba ključavnico na deponiji odstraniti.

Tudi ta primer je bil dokaz, da se Korošci sami ne znamo pametno zmeniti in da Koroška vendarle potrebuje okrožno sodišče, sicer bi z raznimi smetmi in podobno nesnago romali še dlje.

Januarja letos se slišijo govorice, da naj bi v Slovenj Gradcu ukinili upravo za notranje zadeve. Ljudstvu, ali vsaj nekaterim, bi bilo to všeč, a kaj, ko policaji vseeno ostajajo.

IZJAVA MESECA

Izberimo "koroško izjavo meseca" skupaj! Tako smo rekli in se s Koroškim radijem dogovorili za akcijo, v kateri boste sodelovali tudi naši bralci in poslušalci.

Kako? Ponujamo tri predloge za izjavo meseca, za katere boste lahko oddali svoj glas preko telefona, neposredno v kontaktno oddajo Koroškega radija. Izjava, ki bo prejela največ vaših glasov, bo izbrana za izjavo meseca. Začnimo torej!

Januarske izjave meseca

1. "Tokratna sanacija mora dati osnove za to, da se zgodba o stalnih izgubah in potrebah po državnem denarju konča."

Dr. Janez Drnovšek ob obisku na Ravnah

2. "Iz podjetja sem odšel pred letom dni, ker nisem videl perspektive."

Marjan Vergles, nekdanji direktor Tia in predstavnik 17-odstotnega kapitala v tej družbi

3. "Saj bomo potrpele. Zdaj same zahtevamo stečaj, saj smo zaradi neizplačanih plač in certifikatov največje upnice tovarne."

Ema Žagar, predsednica sveta delavcev v Tiu

LAMPRET NA LEASING

Na razpolago, pardon - na leasing se je pred koncem leta dal Jože Lampret cvetu slovenskih lepotic. Pa kdo se ne bi? Le da se vsak tega ne upa javno pokazati tako kot Jože, ki te dni že pričakuje povabilo iz Španije na razglasitev "diamantnega dilerja" avtomobilov Seat.

H KRALJU MATJAŽU!

**KDO SI JE TOKRAT ZASLUŽIL
(ALI PA TUDI NE) OBISK PRI
KRALJU MATJAŽU?**

TITOVA DOMAČA VOJSKA

Škoda, velika škoda, da sem svojo državljansko dolžnost odradjal prejšnjemu Titu, ki me je poslal dol na Kosovo. Če bi služil sedanjemu Titu in bi imel očeta oficirja, bi me lahko oče vzel kar pod svoj plašč, kjer bi odpeglal vojaško obveznost (se pravi, kar v očetovi kasarni). Oba, oče in sin Dejan, naj gresta takoj h kralju Matjažu na dodatno "obuku"!

MARJAN PODOBNIK

Ni nam znano, na čigave stroške je gospod Podobnik pred božičem odhitel s svojo družino v Vatikan, kjer ga je v svoji reziden-ciji sprejel papež Woityla in mu je dal veliko, veliko odpustkov. Nazaj k Drnovšku se je Marjan vrnil nežen kot koroške šmarnice - solzice. Podobniku zato res odsvetujemo, da bi šel h kralju Matjažu, saj on sprejema le še grešne kozorože (ali kozle).

F.H.

Želeli ste, obnapajate!

Prepih je postal mesečnik. Upamo, da ne zato, ker bi koga nosila luna.

Ni denarja za nevladne ženske organizacije. Kdor ni z nami, je proti nam.

V Radljah bodo začeli ločeno zbirati odpadke. Da ne bo tako, kot je bilo v Črni: eni so v zabojnike odmetavali predvidene odpadke, drugi pa ločeno od njih vse drugo.

Z vso svojo poštenostjo zatrjujem, da v Sloveniji ni umazanij. Minister za dezinformiranje

Prihodnost podružnične šole v Koprivni je negotova. Ni čudno, ko pa Koprivci "telovadijo" povsod, le v postelji ne.

Na življenje človeka najbolj vplivajo bolezni, denar in vplivni.

Rešitev za TIO - stečaj? Rešitev za Slovenijo - razpad?

Danes imamo več antikomunistov, kot smo kadarkoli prej imeli komunistov.

Najmanj možnosti za preživetje ima povprečna slovenska plača v mreži želja.

Mitja ima normo

Zdaj, ko se je za Mitjo Kunca in Natašo Lačen vse srečno končalo, kar se udeležbe na olimpijadi tiče, lahko povzamemo izjavo poslušalke Koroškega radija iz Žerjave:

"Ima jo, pa še kako jo ima, naš Mitja normo! Z avtomobilom skozi Žerjav namreč."

NAŠI ČASI - TEŽKI ČASI

**BOLJ SE BLEŠČIJO CERKVE,
TEMNEJŠE SO NAŠE TOVARNE.**

**NOVI OBLASTNIKI SO VSAK DAN
BOLJ ELEGANTNO OBLEČENI.**

F.H.

NAGRADNA IGRA:

POIŠČITE SE
V PREPIHU

Naša nagradna igra se je tako lepo prijela, da z njo nadaljujemo tudi letos. Gospod, ki smo ga tokrat ujeli v objektiv, bo v trgovini Kmetijsko gozdarske zadruga v Mislinji od vodje Marjana Sušeca prejel nagrado v višini 2500 tolarjev, če se bo v tej trgovini zgledil z izvidom Prepiha. Povedati mora tudi, kje je bila fotografija posneta. Gospod Sušec nam je še povedal, da v kmetijski trgovini v Mislinji že sprejemajo naročila za umetna gnojila za spomladansko gnojenje njiv in vrtov. Obiščite jih!

ALERGIJA

Micka je na vsem lepem dobila nenavadne špriške. Pojavili so se na rokah, nogah, se širili po telesu, in toliko da se niso namalali na obraz, kar bi bila dodatna katastrofa. Srbelo jo je, skelelo, žgalo in žgečkalo...

Ker se zadeva v treh dneh ni umirila, je šla k zdravniku. Prvi dan ni prišla na vrsto, drugi dan so imeli neko sejo, tretji dan pa je čakala pet ur, da je dobila napotnico za specialista - dermatologa.

Medtem je Micka razmišljala, kaj bi lahko bil vzrok za takšno špriškasto alergijo. Čisto mogoče je, da je alergična na službo, sodelavce ali celo na direktorja. Takrat, ko so ji naložili največ dela, jo je namreč občila rdečica in koža jo je srbela skupaj z jezikom. Vendar še zdaleč nima pogojev za penzijo, zato bo takšno alergijo treba izključiti.

Možno je, da je alergična na sosedo, ki pogosto zvonijo pri vratih in sporočajo, kaj je spet ušpil njen mulc. A zadnjič je bil ves teden mir, pa jo je vseeno srbel jezik, da bi sosedu kaj zabrusila. Mogoče je alergična na televizijo, predvsem na poročila TV. Ob zadnjih podatkih o podražitvah je dobila škrlatno barvo kože, imela je težave z dihanjem in v denarici.

V čakalnici dermatologa pa je ugotovila, da so tam ljudje še z večjimi težavami, kot jih ima sama. Enemu so od skrbi izpadali lasje, drugi je imel zaradi kraj in utaj preveč mastno lasišče, tretji je imel zaradi dolgov čisto posušeno kožo. V kotu je jokal osnovnošolec, ki ni prenašal ne matematike ne učitelja matematike, njegova mama ob njem pa je tarnala zaradi otrdele kože, ki jo je menda dobila od številnih reform.

Micki so se zasmilili in je šla kar domov. Domačim je povedala, da je alergična na vse umetne snovi in hišna opravila. Potem se je zavalila na kavč pred televizor, izbrala film na POP TV in si zaželela, da bi alergija ne ponehala. Ostali domači so se namreč medtem sočustvujoče lotili čiščenja in pospravljanja hiše.

HP

NIEROS®

Tovarna opreme d.o.o.
Gmajna 55, 2380 Slovenj Gradec
Telefon: 0602/42-041
Telefax: 0602/44-078

Pohištvo blagovne znamke NIEROS je zanimivih oblik, ekstravagantno in sodobno, primerno za vse, ki želijo novo in nenavadno pohištvo. Primerno je tudi za poslovne prostore in lokale. Pohištvo NIEROS je udobno, higiensko in narejeno iz nerjavečega ogrođja, sedala v mnogih barvah, med katerimi boste gotovo našli ustrezno tudi zase, pa so iz kvalitetnega naravnega usnja.

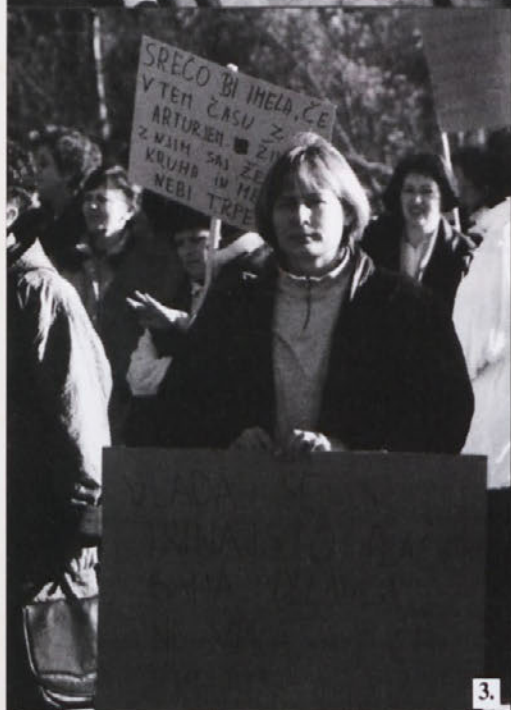

luko

Koroška v sliki

1.

3.

4.

2.

6.

1. Adi nikoli ne reče ne. Z njegovo pomočjo je posijalo sonce tudi v duše otrok iz Sožitja.

(Posnetek Kristl Valtl)

2. Zimsko spanje Ravenčanov so poživili plesalci in plesalke iz Brazilije - Brasil Tropical.

(Posnetek Ivko)

3. Delavke tovarne TIO Otiški Vrh na cesti. Tudi ostrih transparentov ni manjkalo.

(Posnetek Franc Jurač)

4. Ob zimskih kulturnih srečanjih na Uršlji gori, na katerih so sodelovali Vresovci in Oktet TRO, je nastal tudi ta zanimiv posnetek.

(Ivko)

5. Najmlajši otroci Remšnika so se preselili v nove, lepo urejene prostore.

(Posnetek Kristl Valtl)

6. Koroške železarje je v spremstvu ministra Metoda Dragonje obiskal predsednik vlade dr. Janez Drnovšek.

(Posnetek Franc Jurač)

7. Pri Mrdavšiču v Podpeci so spet zrasli gradovi kralja Matjaža.

(Posnetek Ivko)

ATES computers Trg svobode 8, Ravne na Koroškem
tel/fax (0602)23-251, e-mail: duka@sgn.net

SYSTEM P 166 MMX

- * pentium VX chipset 256kb 233Mhz
- * CYRIX 6x86 PR166 Mhz MMX
- * 16 MB simm EDO
- * trdi disk 1.27 Gb IDE ATA-2
- * S3 gr.posp. 1 MB EDO
- * mehki disk 3.5" 1.44 MB
- * ohišje mini tower
- * tipkovnica BTC win95 SLO
- * miška BTC + podloga
- * monitor 14" MPR II LR NI
- * CD rom 12X 1800 Kb/s
- * zvočna kartica 16 bit
- * zvočniki 2x25W aktivni
- * navodila in teh. dokumentacija

gotovina

129.990

čeki

15x10.610

15 čekov

SYSTEM P 200 MX

- * pentium VX chipset 256kb 233Mhz
- * CYRIX 6x86 PR200 Mhz MMX
- * 16 MB simm EDO
- * trdi disk 1.7 Gb IDE ATA-2
- * S3 gr.posp. 1 MB EDO
- * mehki disk 3.5" 1.44 MB
- * ohišje mini tower
- * tipkovnica BTC win95 SLO
- * miška BTC + podloga
- * monitor 14" MPR II LR NI
- * CD rom 16X 2400 Kb/s
- * zvočna kartica 16 bit 3D
- * zvočniki 2x50W aktivni
- * navodila in teh. dokumentacija

gotovina

141.990

čeki

15x11.590

Januar 1998

DRAVOGRAD

Koroška c. 48, tel.: 0602 84 440

HOTEL TRABERG DRAVOGRAD

vabi na

VEČERE DALMATINSKE KUHINJE

V hladnih zimskih dneh vam bomo pripravili prijetne dalmatinske večere
ter vam s tem približali delček morskega vzdušja.

Ponudili vam bomo del specialitet dalmatinske kuhinje, kot so: škampi, školjke, hobotnice, bela in plava riba in drugo.
Ob zvokih lepih dalmatinskih pesmi bo doživetje popolno.

Z VESELJEM VAS PRIČAKUJEMO

V PETEK, 6., SOBOTO 7. IN NEDELJO 8. FEBRUARJA 1998

REZERVACIJE
HOTEL TRABERG DRAVOGRAD
tel. 0602/84-440

Mladinski odsek diha z naravo

"Lepih trenutkov je v gorah toliko, kolikor si jih gornik sam želi. Uživam v gorah ob vsakem vremenu. Rad imam mir, občasno tudi samoto, da se sprostim po napornem delu v šoli. Uživam v razgledih ali prislunem tišini... Ko pa zadoni pesem - slovenska ali kakšna druga - rad pomagam zapeti..."

Tako občuti gore eden naših mentorjev in tako občutimo gore mi vsi, ki skupaj z njim raziskujemo, občudujemo in doživljamo to našo prelepo pokrajino. Radi, prav zares radi smo v naravi. V vsakem koščku in v vsakem trenutku znamo poiskati kaj lepega, zanimivega. Lani smo zopet doživeli toliko prijetnih uric na teh naših potepanjih po bližnji in daljni okolici.

bila zelo ledena, potrebna je bila velika pazljivost, doživetja pa so nepozabna. Ob treh ponoči smo se vrnili domov - prijetno utrujeni in zadovoljni.

Naslednjo soboto smo z našimi mlajšimi planinci na Tolstem vrhu pripravili IGRE NA SNEGU. To je bilo veselja! Na koncu tekmovanja pa čisto "ta prave" nagrade, ki so nam jih poklonile kuharice z obeh šol. Z užitkom smo se posladkali. Zadnjo januarsko soboto smo se zopet odpravili proti Uršlji. Nameravali smo na vrh, a je preveč snežilo in smo se odločili za povratek.

FEBRUAR

Ogledali smo si diapozitive z vtisi s Slovenske planinske poti. Trije izmed petih mentorjev smo pričeli s tečajem za PLANINSKE VODNIKE.

MAREC

V začetku marca smo se podali na Grubarjev vrh. Vreme smo imeli zopet prekrasno, vsi smo uživali.

APRIL

Zadnjo soboto v mesecu smo se skozi "Mučev prelom" odpravili na Jankovec in občudovali cvetove aviklja.

MAJ

Z društvom smo se podali na pot okoli Uršlje gore. Z mlajšimi smo obiskali Brinjevo goro, se med potjo igrali, lovili

in "tarzali", ves čas pa seveda uživali v lepotah pokrajine in toplih sončnih žarkih. Tjašina babica nas je lepo pogostila. PRIJAZNO!

Otroci so komaj čakali na ta pohod, ampak mentorji smo bili s tečajem za PLV zelo obremenjeni. Prav vesela sem, da smo po dolgem času spet tako uživali, še posebej na "tarzanki".

JUNIJ

"NOČ KRESNIČK" na Naravskih ledinah - oblačen dan, napovedane so nevihte; kljub vsemu krenemo na pot. Na Čečovju sije sonce, pri Mihevu pa se ulije kot iz škafe. Dobro, da smo našli zavetje. Malo mokri, a vseeno dobre volje, prispemo do Ledin. Kres prijetno zagori, Mojca pa čara - nič ne pomaga - kljub vsemu prične zopet deževati. Domov se vračamo z avtomobili. Škoda, da nam vreme tako nagaja.

JULIJ, AVGUST

Z manjšo skupino večjih učencev se potepamo po Peci, Raduhi in Olševi; nekaj pa se jih z društvom odpravi na Rjavino in Triglav. Vinko in Drago sta pa res že "čisto ta prava planinca".

SEPTEMBER

Odpravimo se po "Meškov poti" na Sele in nato na Poštarski dom. Vreme zjutraj

je prav dolgočasno in megleno. Za tretješolce je to prvi pohod in jih pride zelo veliko. Pot je prijetna; na Selah si ogledamo Meškovo spominsko sobo. Na Poštarskem domu nas pozdravi sonce; otroci uživajo na igralih in ob opazovanju smic; Marko še posebej uživa. Prav lepo smo se imeli!

OKTOBER

Sodelujemo na proslavi 45-letnici Planinskega društva Ravne na Naravskih ledinah. Marinka, Tjaša in Jaka berejo utrinke z naših potepanj po hribih, Urška prepeva s svojim pevskim zborom, Mojca pa ves program spretno povezuje. Pridruži se nam še Lojzek, ki je s fanti na Ledine prispel preko Homa. V tem mesecu se odpravimo še na Košenjak. Dan je meglen, a na vrhu nas le obsije sonce. Med potjo nabiramo gobe. Domov pa se vračamo s taksiji-Kadiš; naporno vračanje po strmimi nam je tako prihranjeno. Dobra ideja, ni kaj!

NOVEMBER

Že predolgo je slabo vreme; končno le "ujamemo" lepo soboto in se podamo na Volinjak, prijeten pohod, med potjo iščemo "skriti zaklad". Mi smo pa res srečneži - v soboto zjutraj sije sonce! Odpravimo se še v Hudo luknjo, Špehovko in Pilanco. Učenci uživajo v raziskovanju jam, kar ne moremo se odpraviti naprej. V jamah je zelo toplo, zunaj pa visijo ledene sveče. Lepo, prelepo! Vsi smo zadovoljni.

DECEMBER

Nočni pohod Čez goro k očetu.

Pestra in zanimiva so bila ta naša potepanja, veliko novega smo spoznali, lepega doživeli. Elementi planinske šole so vtakani v naše dejavnosti. Tako spontano in pristno poteka vse skupaj. Zadovoljni smo vsi - naši mladi planinci in mi - njihovi mentorji. Leto smo zaključili plodno, v naših glavah pa se že utrinjajo misli in ideje, kako v prihodnje.

*Načelnica MO PD Ravne
Veronika Kotnik*

KJE VSE SMO BILI

JANUAR

V jasni zimski noči smo se povzpeli na našo Uršljo. Čudovit nočni pohod je to bil - jasna, ne preveč mrzla noč, pot je

NASVET

za vse, ki še nimate VSEGA, kar si želite:

EDINO PRAVO!

ITI MORAŠ V GOZD,
SI PREVIDNI IZBRATI DREVO,
SI GA OGLEDATI Z VSEH STRANI
IN ZAČETI Z GLAVO BUTATI VANJ.

TO JE TREBA POČETI TAKO
DOLGO,
DA Z NJEGA NE PADEJO SADEŽI.
V PRIMERU, DA SO SADEŽI
GRENKI, KISLI, GNILI ALI
STRUPENI,
JIH JE NAJBOLJE ZAVREČI.

TISTE SADEŽE PA, KI SO SLADKI
IN ZDRAVI ZATE,
PREPOJI S KONZERVANSI IN
NALEPI NANJE NALEPKO:

ROK TRAJANJA:
DO KONCA VEČNOSTI!!!!

-mp

Novice iz sveta mode

Piše: Stanka Blatnik

V naši modni rubriki bomo govorili o aktualnih dogodkih doma in v tujini, pogledali, kakšni trendi vladajo trenutno v svetu in kako oziroma kaj delajo naši modni oblikovalci.

Foto: Robi Krajnc

Kaj se je torej dogajalo na modni sceni v preteklem letu, kdo so postali in ostali največji kreatorji in kakšno modo smo ustvarjali v Sloveniji?

Foto: Robi Krajnc

Najodmevnejša v svetu mode je bila gotovo smrt enega največjih modnih kreatorjev vseh časov **Gianija Versaceja** in spomin na njegovo zadnjo jesensko-zimsko kolekcijo 1997/98. Za razliko od njegovih prepoznavnih modelov, označenih z zlato levjo glavo, je bila ta kolekcija drugačna, zelo osebna, minimalistična in uporabna, pravo nasprotje nasilnim modnim trendom. Njegovo delo pod znamkama Versus in Versace

nadaljujeta sestra Donatela in brat Santo v sklopu družinskega podjetja.

Mladi angleški ekscentrik **John Galliano** uspešno nadaljuje svojo kariero, potem ko je začel delati še za pariško hišo Dior. Njegova zadnja kolekcija, polna pisanih vzorcev in bleščečih barv s povdarkom na roza-vijolični, ki še najbolj spominjajo na karnevalski ples, je ponovno opozorila na njegovo brezmejno drznost, medtem ko je kolekcija za Dior precej bolj dovršena, elegantna in zrela v enaki barvni paleti.

Prada, **Jil Sander** in **Ferretti** ostajajo pri minimalizmu, medtem ko **Dolce & Gabbana** ustvarjata nov romantični videz s transparenco in religioznimi podobami. **Valentino** in **Yves Saint Laurent** nadaljujeta v krogu privrženecv stroge elegancije, **Armani** pa s perfekcionizmom uporabnega oblačenja. Modna hiša **Chanel** ostaja pri svojem klasičnem stilu mini kostimčkov z novimi posegi v strukturo tkanin.

Jean Paul Gaultier in razvpita angležinja **Vivienne Westwood** se še vedno razdajata v svojih predstavitvah z razkošjem oblik in materialov ter močno sporočilnostjo, ki jo sčasoma začenjajo posnemati tudi drugi, mlajši oblikovalci, ko se borijo za prodor na velike modne brvi.

Novo ime v svetu mode je postala **Stella McCartney**, hči slovitega Beatla Paula McCartneyja, ki je s pomočjo očetovega imena prodrila v svet visoke mode. Sedaj dela za francosko modno hišo Chole. Romantična kolekcija, predstavljena v Parizu, sestoji iz oblek, okrašenih z volančki in naborki, stil pa je prenesla tudi v uporabnost hlač in kostimov.

JEAN PAUL GAULTIER

DONATELA VERSACE

Foto: Robi Krajnc

Kaj smo medtem počeli Slovenci?

Lahko smo prisostvovali številnim modnim prireditvam, tako komercialnim, kot tudi raznim natečajem za promocijo mladih, še neuveljavljenih oblikovalcev. Med slednjimi je največji mednarodni Smirnoff, ki vabi k sodelovanju mlade oblikovalce ki se izobražujejo v tej smeri, kolekcija, ki je izbrana kot najboljša, pa potuje na svetovno tekmovanje.

V mesecu maju je Študentska organizacija univerze v Ljubljani

ustanovila nov mednarodni festival mladih neodvisnih ustvarjalcev **Break 21**, ki predstavlja ustvarjanje na prelomu tisočletja na področju glasbe, filma, odrskih umetnosti, vizualne komunikacije in modnega oblikovanja. Odvija se na različnih lokacijah in kulturnih točkah po Ljubljani, tudi na mestnih ulicah. Festival se bo dogajal letos drugič, vse kreativne, ki ne delujejo v okviru institucij, pa vabi k sodelovanju.

Vse odmevnejši postaja tudi projekt priloge Slovenskih novic **Ona** in slovenski modni oblikovalci za Miss Slovenije, lani izpeljan že drugič. Izbor večerne toalete za predstavico slovenske lepote na velikem spektaklu, kot je Miss sveta,

zahteva prefinjenost, eleganco in pravo mero prestiža. Ta naloga je zaupana mladim oblikovalcem s svežimi idejami, ki skušajo zadositi merilom strokovnosti in pripraviti kolekcijo za izbrano miss. Čeprav se je potrebno omejiti na izbor ustreznih materialov, dodatkov in se prilagoditi podobi in osebnosti izbranke, je natečaj dobra priložnost predstavitve in nabiranja dragocenih izkušenj. Oblikovalski oddelek na **Fakulteti za tekstilstvo** je med letom priredil kar nekaj samostojnih modnih revij skupaj z zaključno z naslovom **Prihod (novega tisočletja)**, kjer so oblikovalke spregovorile na svoj način...

Modnih dogajanj torej tudi pri nas ne manjka, med bolj komercialnimi organizatorji vsako leto priredijo jesenski **Modni bazar** s predstavitev slovenskih blagovnih znamk in butikov ter veliki pomladni **Sejem mode**. Ostali dogodki se nanašajo na posameznike in podjetja, ki prirejajo samostojne revije in razstave. □

KOROŠKI
97,2 FM **Radio**
SLOVENJ GRADEC

Meškova 21 / 2380 Slovenj Gradec

tel.: (0602) 41-245, 41-818 / fax: (0602) 42-600

...**VSAK**
DAN...
...**VES**
DAN...

FOTO IVKO

Čečovje 6, Ravne

☎ 28 73 82

Samo pri nas **profesionalno** in **kvalitetno**.

Fotografiranje poročne slovesnosti.

Posebej priporočamo fotografiranje v ateljeju!

IVKO - kvaliteta, ki se vidi

NOVI TISKI

KOROŠKI FUŽINAR

Št. 2 iz decembra 1997 je prelomna, saj se začne z IN MEMORIAM **Mojci Potočnik**, dolgoletni soustvarjalki Koroškega fužinarja, tega našega "starega znanca". Nekrolog ji zapiše urednica mag. **Andreja Čibron - Kodrin**, ki ima nato v Fužinarju še dva prispevka: o Tednu vseživljenjskega učenja v Mežiški dolini lani jeseni in intervju z mag. Jožetom Žuncem, predsednikom Planinskega društva Ravne ob društveni 50-letnici. Kot urednica je za to številko tri članke prispeval še **Ervin Wlodyga**. Predstavil je guštanjske strelce pred 1. svetovno vojno, svoje spomine na vzmetarno in začetek Reševalne službe v Guštanju.

Z dvema prispevkoma - o Vincencu Gostenčniku, p.d. Renarjevem, ki je bil med vojniki smučarji v 1. svetovni vojni, in o zimskem športu v Mežici med obema vojnami - se predstavi **Franč Gornik**, potem pa je v tem Koroškem fužinarju še 15 avtorjev s po enim prispevkom. Muzikanta Vilija Naveršnika, znamenitega činelista ravenskega pihalnega orkestra in dobitnika medalje za zasluge Mednarodnega združenja pihalnih orkestrov, predstavi **Ivan Gradišek**, slikarstvo Srečka Frühaufa - Sreča **Silva Sešel**, rojaka arhitekta Cirila Zazulo **Dušan Moškon**, Maksa Dolinška in njegov koroški album Zastavljene podobe časa pa **Karla Oder**.

Reportažo s svetovnega prvenstva pihalnih orkestrov v Kerkradeju na Nizozemskem, kjer so bili Ravnečani zlati, zapiše **Alojz Buhvald**, z republiškega tekmovanja v III. težavnosti stopnji v Sežani, kjer so bili zlati prevaljski godbeniki, pa **Barbara Gašper**. OB 35-letnici Koroškega radia predstavi to našo nekomercialno postajo njegov urednik **Marko Vrečič**, novost - kartico zdravstvene zavarovanja - pa Valerija Širnik.

O tem, kako se kaže "preteklost in prihodnost v očeh mladih v deželi kralja Matjaža", oz. o projektu o kralju Matjažu na črnjanski osnovni šoli poroča **Irena Greiner**, **Rudi Mlinar** predstavi svoj pogled na Šentanel, **Alojz Pori** pa ob svoji knjigi Pijmo dober mošt spregovori o

"moštni poti".

Izpod peresa **Iva Mlakarja** zvemo za 60 let nogometa na Ravnah, mag. **Jože Žunec** predstavi pohod po literarni predlogi Čez goro k očetu, **Matjaž Šerkezi** pa pod vprašanjem Kaj pomenijo vse te številke ocenjevanje plezalnih smeri. Zadnji avtor v tem Koroškem fužinarju je **Milan Vošank** z reportažo o tem, kako je doživljal obpotne slike, ko je s kolegi z gorskimi kolesi vozil po Koroškem.

ALMANAH
KOROŠKE
LEKARNE

Priložnost za izdajo tega almanaha se je pojavila lani jeseni z odprtjem novih prostorov za galenski in kontrolno analizi laboratorij v Dobji vasi. Ta laboratorij pomeni po besedah **Mete Kolar**, direktorice Javnega zdravstvenega zavoda Koroška lekarna, vrhunec v dolgoletnem investiranju za posodabljanje lekarn koroške regije. Te lekarnе oskrbujejo okoli 74 tisoč prebivalcev, živčih na približno 1000 kvadratnih kilometrih v občinah Črna, Mežica, Ravne - Prevalje, Dravograd, Vuzenica, Muta, Radlje, Podvelka -

Ribnica, Slovenj Gradec in Mislinja.

Almanah je prvi poskus tega zavoda, z njim pa so želeli, kot v uvodu zapiše njegova pobudnica Kolarjeva, "da bi predstavili del Koroške, ki ga je uspela Jugoslavija zadržati Sloveniji, in razvoj lekarniške službe v njem".

Treba je reči, da so odgovorni z urednikom Štefanom Predinom drugi namen odlično uresničili. Že Meta Kolar v predstavitvi zavoda skrbno, z vsemi uradnimi podatki, našteje vse reorganizacije, pridobitve, sodelavce. Izvemo, da lahko o začetkih Koroške lekarnе govorimo v letu 1976, ko so se lekarnе na Ravnah, v Radljah in v Slovenj Gradcu združile v delovno organizacijo Koroške lekarnе n. sol.o. Leta 1981 se je združila v SOZD Koroško zdravstvo s poslovnimi enotami Radlje, Vuzenica, Dravograd, Črna, Mežica, Prevalje, Slovenj Gradec in Mislinja. Leta 1990 je izstopila iz SOZD, od leta 1991 pa je javni zavod.

Kot se pokaže v nadaljevanju, je za kakovost almanaha, ki obsega krepko prek sto strani, zelo zaslužen **Štefan Predin**. Za vse lekarnе je raziskal zgodovino (mimogrede: najstarejša ima slovenjgraška lekarna z začetka 18. stol.) Nastali so temeljiti zgodovinski pregledi. Koliko dela je bilo opravljenega, dokazujejo na koncu dodani obširni viri in literatura z vsemi oznakami. Toda ta zgodovina

sploh ni suhoparno branje! Predin sam je zapisal:

"Naši zapisi združujejo zgodovinske podatke, spomine in doživljaje o delu in življenju v lekarnah skozi čas..."

In res: skoraj se berejo kot "roman"! Predinovim zgodovinskim pregledom, ki jih je opravil po posameznih lekarnah, dodajo svojo predstavitev lekarnе, ki jo vodijo, vodje same ali pa Kolarjeva, pridani pa so še seznami zaposlenih. Danes zaposluje Koroška lekarna 20 magistrov farmacije, tri farmacevte specialiste, tri farmacevte pripravnike, dva višja farm. tehnika, 12 farm. tehnikov, 10 lekarniških delavk in 5 delavcev na upravi. Letno dosežejo storitev za precej čez milijardo tolarjev.

Imenom in priimkom, torej ljudem, ki so naše lekarnе, je v almanahu posvečena kar precejšnja skrb; mnoge je videti tudi na fotografijah, ki skupaj z drugim slikovnim materialom, od žigov, prostorov, posod itd., predstavljajo pomembno dopolnilo almanaha. Sicer ga je oblikovala **Andreja Čufer** (čisto v lekarniškem stilu je ovitek reprezentančne izdaje), lektorirala **Mojca Kositer**, prevod Predinovega povzetka v nemščino pa opravila **Antoša Leskovec**. Tiskal je MA-TISK, za tisk pa pripravil Repro Studio OK. □

Helena Merkač

PESNIŠKI PRVENEC
"ŽAREČINA"

Sredi meseca januarja je bila v "traberški" Knjižnici Dravograd predstavitev pesniškega prvenca 21-letne Dravograjčanke **VESNE ROGER**. Knjiga z naslovom "ŽAREČINA", ki je izšla v samozaložbi, vsebuje 42 izbranih pesmi. Oceno dela te mlade pesnice je v spremni besedi zapisala slavistka **Barbara Šegel**, slikovno opremo pa je prispeval domačin, akademski slikar **Štefan Marflak**.

Vesna Roger je študentka na Ekonomsko - poslovni fakulteti v Mariboru. Rada se ukvarja z literaturo, hodi v gore, pesmi pa aktivneje piše že pet let. Je članica Koroškega literarnega društva in Literarnega kluba Slovenj Gradec.

Poezijo je objavljala že v časopisih Odsevanja in Mento. Zanj pravi, da je življenska, tudi ljubezenska, vendar ne preveč. Izraža svoj pogled na svet, ki bi bil lepši, če ljudem ne bi povzročal skrbi. Ima odprte oči, saj mora biti pripravljena na vsa dobra in slaba presenečenja. Ne pusti se prizadeti, njen močen značaj, ki ga v pesmih izraža, pa je prežet z nežnostjo in ljubeznijo do vsega okrog nas.

Vesna Roger je pesnica koroške mlajše literarne generacije, od katere lahko pričakujemo še mnogo dobrega in vrednega, kar se bo zapisalo v literatno zgodovino naših krajev. □

Ajda Prislan

DILEME URBANISTIČNEGA NAČRTOVANJA

Delikatni posegi v slovenjgraško
srednjeveško mestno substanco

Piše: Marko Košan

Terenska poročila konzervatorjev in restavradorjev, ki jih od leta 1947 redno objavlja strokovna revija Varstvo spomenikov, velikokrat prinašajo zapise, ki se glasijo nekako takole: "...ker je lastnik kljub prepovedi stavbo nepravilno adaptiral, smo pristojnega inšpektorja obvestili, da dela ne potekajo skladno z gradbenim dovoljenjem, vendar le-ta ni ukrepal oz. se dela nemoteno nadaljujejo", ali pa: "...izvajalec del se kljub natančnim navodilom strokovnjaka z Zavoda za varstvo naravne in kulturne dediščine zaradi malomarnosti ni držal predpisanih postopkov in z nepravilnim ravnanjem osiromašil spomeniško pričevalnost adaptiranega objekta".

Med številnimi poročili, ki govorijo o **brezbriznosti Slovencev** do lastne, zlasti nepremične kulturne dediščine nekdanj, prav nič drugače pa ni danes, je moč najti celo takšne cvetke: "...investitor je kljub prepovedi strokovne službe Zavoda na svojo pest neprimerno adaptiral vhodni portal stavbe in s tem povsem izničil njegovo izjemno spomeniško vrednost. O nastalem stanju smo obvestili inšpektorja, ki nam je pisno odgovoril, da ni nič narobe, saj je novi portal še lepši, kot je bil stari."

Ta zadnji primer je izpred dobrih dveh desetletij in ni s koroškega konca, a saj se podobno dogaja vsepovsod. Ob posameznih neprimernih posegih in svojevrednih ravnanjih nemočno stresa jezo le ožja stroka, zadolžena za varstvo naravne in kulturne dediščine, pa še ta le znotraj svojih strokovnih krogov, medtem ko so se navadni smrtniki ponavadi z vsem preprosto pripravljani sprijazniti. In tukaj očitno ne zaleže niti zajedljivo obrežanje ob tovrstne škandalčke, ki ga vsake toliko z ekrana nacionalne televizije vsuje popularni Jože Hudeček.

Deklarativno imamo ob vsaki priložnosti polna usta **tenkočutnih izjav** o velikem pomenu specifičnih kulturnih vrednot, ki so temeljna podlaga naše samobitnosti in seveda tudi politične samostojnosti. A kaj, ko se v vsakdanjem življenju domnevna velika skrb za občutljivo tkivo narodove samozavednosti, ki jo posebejblata duhovna in materialna dediščina, nikjer ne kaže. V isti sapi, ko

se, denimo, vsi brez izjeme zgražamo nad poplavo bizarno popačenih tujih poimenovanj na novo odprtih gostiln in trgovin, ni teh prav nič manj - prej obratno. Nadebudnim podjetnikom takšnega ravnanja, razen s prepričevanjem in splošnim kulturnim ozaveščanjem, niti ne moreš preprečiti. Zato pa je tolikanj bolj hudo, kadar nestrokovni posegi v okolje na lokalnem nivoju ne zmotijo niti skrbnikov materialne dediščine.

Projekt revitalizacije starega mestnega jedra v Slovenj Gradcu teče že polno desetletje. V tem času je bilo opravljeno arhitekturno sondiranje stavbne dediščine na Glavnem trgu in trgu pred župno cerkvijo. Za večino hiš je bila napravljena etnološka raziskava. Na podlagi obeh so bile izdelane tudi smernice za ravnanje s tem fondom v bodoče, ne glede na to, da formalno še niso bile potrjene. Arheološka izkopavanja v zadnjih letih so natančno locirala potek mestnega obzidja in stolpov v tem obzidju ter dokazala obstoj srednjeveškega obrambnega jarka okoli mestnega središča. Opravljeno delo je v veliki meri ponudilo izdelana izhodišča za dolgoročneje načrtovanje razvoja mesta v historičnem jedru v smislu sožitja spoštljivega varovanja kulturne dediščine in sodobnega načina življenja.

Mestne oblasti so strokovno zastavljeno akcijo afirmirale z velikim pompom in smelimi, sicer zgolj verbalno predstavljenimi vizijami, ki so zbujale zavist bližnjih sosedov, se samozavestno priključile programu kulturnih prireditev v historičnih ambients slovenskih srednjeveških mest *Imago Sloveniae*, a kljub temu še v isti sapi nerazumljivo popuščale enostranskim interesom nadebudnih slovenjgraških podjetnikov in posameznih imenitnih lokalnih pomembnežev ter dopustile, da je bilo v samem mestnem središču opravljenih tudi nekaj grobih posegov, ki so povsem v nasprotju s sprejetimi izhodišči.

Eden takih je denimo "učinkovito" rušenje **t. i. Zdobčeve hiše**, ki je bila s severno steno postavljena na staro obzidje. Takšna je tudi povsem nesprejemljiva sprememba naklona strehe nad lokalom optike v sosesčini. V isti koš sodita prostodušno rušenje **velbane**

kleti na dvorišču stavbe trgovskega podjetja Zila in povsem neprimerna nadomestitev lepega in slikovitega zidu, sezidanega iz rečnega prodja, z grdim, sivim cementnim obzidjem v neposredni bližini graščine Rotentum. Strokovno spoma je konec koncev tudi postavitev t. i. **venetskega konja** na centralno točko Glavnega trga, kjer si prostor pred staro mestno hišo in v osi župne cerkve javni spomenik vsekakor zasluži, a bržkone takšen, ki bi bil v zvezi s kulturno zgodovino Slovenj Gradca, ne pa nekakšno venetsko skrupulo sumljive vsebinske in tudi oblikovne provenience.

Podobnih zgrešenih posegov bi tudi brez pretirano drobnjarskega očesa lahko našli še mnogo. Nikakor niso fatalno pogubni za celotno podobo mesta, vsi skupaj pa vendarle zmanjšujejo njegovo spomeniško prepričljivost. Navsezadnje takšne nedoslednosti razvrednotijo nekatere uspešne projekte, kakršna je bila prenova hiše v **Ozki ulici** s prezentacijo mestnega obzidja, ki jo je vodil bivši arhitekt mestne občine Milan Petek.

Vsi, ki nam ni vseeno, kakšna je kvaliteta življenja v Slovenj Gradcu, smo pred leti skupaj z mestnimi oblastniki ugotavljali, da je najbolj pereče breme Slovenj Gradca grozljiva prometna zmeda, ki je povsem preglasila in domala zadušila lepoto srednjeveške urbanistične zasnove starega mestnega središča, z lepimi historičnimi fasadami vred. Odsihmal smo doživeli že nekaj korenitih poskusov trajne rešitve zamotane problema, med katerimi pa bi se težko odločil za najbolj neposrečenega. Če se Slovenj Gradec v resnici hoče postaviti ob bok častitljivim urbanim okoljem po svoji meri onstran meje, je rešitev seveda na dlani: brezkompromisna **ureditev pešcone**, kakršno najdemo v vseh manjših in večjih zgodovinskih mestih Evrope. Le tako bi lahko Slovenjgradčani že na zunaj pokazali svoj odnos do tradicije in kulturne dediščine. V plemenitem okolju stare arhitekture preprosto ni prostora za kromirano pločevino in oglušujoče bobnenje bencinskih strojev.

Silovit odpor nekaterih, zlasti trgovcev, je seveda vedno tukaj, a podobno se je dogajalo tudi drugod po svetu, kjer so se lotevali podobnih zadevščin. Prav povsod pa so sčasoma spoznali prednosti takih odločitev. V Slovenj Gradcu so sicer vedno polni novih in smelih načrtov, kar je v osnovi dobro. A kaj, ko se tolikokrat pokaže, da so ob vseh hvalevrednih naporih rešitve večinoma le napol domišljene. V večnih časovnih stiskah, ko je potrebno v najkrajšem času izkoristiti ponujene (finančne) priložnosti, so realizacije velikokrat zaletave in premalo celovite. V zadnjem času dviguje veliko prahu načrto-

vana **gradnja prizidka za potrebe gimnazije** k šoli ob Gospodovski cesti. Izbrana lokacija v neposredni bližini starega mestnega središča je seveda mikavna, a z več pravi problematična. V prvi vrsti bi lahko izpostavili načelen pomislek, ali je veliko šolsko ustanovo s tisoč dijakih sploh smotno stlačiti v okolje, kjer se na majem prostoru stiska toliko drugih dejavnosti: bolnišnica, cerkev, sedeži podjetij, nenazadnje tudi častitljiva soseska individualnih hiš. Ritem vsakodnevnega življenja v šolskem kompleksu je prav gotovo nekaj posebnega, zato spada v zaključeno okolje, kjer se lahko vzpostavi specifična atmosfera. V mislih imam seveda sistem ameriških kolidžev znotraj t. i. "campusov", nekaj podobnega pa najdemo tudi na Ravnah, kjer je gimnazijski kompleks s knjižnico, muzejem, športnimi objekti in velikim parkom nedaleč od mesta, takorekoč idealna rešitev.

Če razmišljam o podobni lokaciji v Slovenj Gradcu, mi najprej pride na misel prostor ob atletskem in nogometnem stadionu za bivšo železniško postajo, že sedaj šolski okoliš Druge osnovne šole, od koder je blizu tudi do mestne knjižnice v trgovskem centru Katica. Medtem ko lokacija v mestnem središču, ki je nenazadnje tudi pietetni prostor nekdanjega pokopališča in sedanjega memorialnega parka, zahteva tenkočutno arhitekturno rešitev, ki se bo nevsiljivo zlija z okoljem, oziroma ponudila vsaj enakovredno kvaliteto, ki lahko nagovori tudi s sodobnejšim arhitekturnim jezikom (zmagovalc natečaja Matjaž Garzarolli je vsekakor arhitekt z referencami), bi odločitev za manj obremenjeni okoliš ponudila možnost za projektiranje povsem novega stavbnega kompleksa. S tem bi si izvolili možnost, da Slovenj Gradec končno dobi tudi spodobno moderno arhitekturo, kakršno v mestu ob vseh številnih investicijah še kako pogrešamo.

Sodobni človek ob koncu tisočletja je začel zaničevati način življenja, kot ga je diktirala modernistična industrijska doba s svojo v materializem usmerjeno potrošniško družbo. Postmodernistični čas se je znova zagledal v tradicijo in duhovno bogastvo, ki nam ga je naplavila preteklost. Za takšen stil življenja pa potrebujemo stimulativno okolje. Z bolj ali manj prijaznimi posegi v najzlahtnejše mestno substanco stoji Slovenj Gradec pred odločitvami, ki bodo imele **dolgotrajne posledice**. Upajmo, da bodo daljnovidne in predvsem strokovno utemeljene.

S podobnimi dilemami se seveda ukvarjajo tudi v drugih koroških urbanih središčih. Kako jim gre od rok tamkaj, pa v prihodnji številki vašega priljubljenega mesečnika Prepih.

**Ravenski odbojkarji
odlično pričeli drugi del prvenstva**

ODLOČILA BOSTA DVOBOJA S SALONITOM

Fužinarjevi odbojkarji so z zmago v slovenskem pokalu na finalnem turnirju konec lanskega decembra v Ljubljani, potem ko so v odločilni tekmi premagali branilce naslova in štirikratne državne prvake, odbojkarje Salonita Anhovo, napovedali **kandidaturo tudi za naslov državnega prvaka**. Ravenčani so že v prvem delu prvenstva 1. A slovenske lige dali vedeti, da se mora na njih resno računati, po prepričljivi zmagi v pokalu nad Mariborčani in kasneje v finalni igri proti Kanalcem, pa je to več kot očitno. Ekipa trenerja **Branka Goloba**, v kateri igra kar pet reprezentantov, lahko prvič v zgodovini koroške odbojke "pripelje" na Ravne tudi naslov državnega prvaka. Lahko naši odbojkarji v sezoni 1997/98 morda posežejo po dveh kronah, kar bi bil zavidanja vreden uspeh ekipe, ki ji na Koroškem tačas ni primere?

Seveda so takšna razmišljanja preuranjena, kajti drugi del prvenstva v prvi državni ligi se je šele prav pričel. V uvodnih srečanjih jim je žreb naklonil lažje nasprotnike, če izvajamo ekipo Pomgrada iz Murske Sobote, ki je v jesenskem delu tekmovanja igrala odlično in odbojkarje Fužinarja tudi presenetila z zmago 3:2 na Ravnah. Ostali trije nasprotniki sodijo med kandidate za izpad iz lige. Prav zato so ravenski odbojkarji zlahka premagali ekipe Kamnika, Bleda, Pomgrada in Žužemberka z maksimalnim izidom 3:0, pri tem pa prve tri tekme odigrali v domači dvorani. Razumljivo, da so Fužinarjevi odbojkarji po prvih kolih tudi na vrhu prvenstvene lestvice, skupaj s Salonitom, ki bo Ravenčanom bržkone največja ovira na poti do naslova prvaka.

Najtežje preizkušnje za "četo" trenerja Goloba šele prihajajo.

Ivo Mlakar

Zadnjega januarja se bodo na Ravnah pomerili z Mariborom Gradisom, moštvom, ki nastopa v evropski ligi pokalnih zmagovalcev in je že osvojilo tudi trofejo državnega prvaka. Takoj zatem morajo kapetan **Vukovič** in njegovi soigralci prve postave, ki tvorijo jedro ekipe, **David Slatinšek, Jure Kokot, Rasto Oderlap, Matjaž Hafner, Gregor Jerončič in Vlado Kotnik** na težko gostovanje v Ljubljano, kjer jih čaka vselej neugodna Olimpija. Že v soboto, 14. februarja, pa bo na Ravnah težko pričakovani derbi med Fužinarjem in Salonitom, ki bo morebiti že odločal o bodočem nosilcu najvišjega naslova v državi.

"Imeli smo izjemno ugoden žreb oz. razpored in dobili v uvodnih srečanjih lažje nasprotnike. Prav zato smo se pred drugim delom prvenstva maksimalno pripravljali, predvsem je bil povdarek na telesni pripravi igralcev. Vseh dosedanjih tekem nismo odigrali v visokem ritmu, delno se je poznala utrujenost igralcev, pa vendar smo zlahka prišli do načrtovanih točk.

Zdaj, pred pomembnejšimi tekmami, bomo intenzivnost treningov zmanjšali in skušali dvigniti formo, tako da bi preostale tekme odigrali maksimalno pripravljeni. Malo me skrbi le Jure Kokot, ki je malce bolan in že 14 dni ne trenira s "polno paro". Računam, da bosta odločilni dve tekmi z odbojkarji Salonita, ki so v rahli prednosti, saj so že zmagali v Mariboru. Predvsem si moramo prizadevati, da oddamo nasprotnikom čim manj nizov, kajti morda bo ob koncu prvenstva odločala prav razlika v nizih," pravi učitelj ravenskih odbojkarjev Branko Golob. □

Vuzenica:

Tradicionalno srečanje mojstrov mirnih rok

Tudi športna pot predsednika lokostrelskih klubov Slovenije Dušana Perhača se je pričela tod

V začetku januarja je bilo v Vuzenici tradicionalno srečanje najboljših lokostrelcev Koroške, na katerem so sodelovali tudi gostje iz LK Valvazor in predsednik lokostrelskih klubov Slovenije Dušan Perhač, katerega športna lokostrelska pot se je začela prav v teh krajih. Skupaj je napenjalotivete 50 mojstrov, od kadetov do veteranov.

Prehodni pokal za eno najtežjih lokostrelskih disciplin, "compaund", je šel tokrat na Ravne na Koroškem, čez leto ga bo branil **Jože Ravnjak** iz LK Koroška.

Korošci so letos nasploh dominirali. V "longbowu" je prvo mesto osvojil **Ivan Rupnik** - LK Muta, v kategoriji kadetov so slavili domačini, med dekleti **Mateja Pernat**, med dečki pa **Zoran Rupnik**. Med veterani je še vedno najboljši Emil Dobnik iz LK Muta.

Lepo lokostrelsko srečanje je odprl župan Vuzenice **Miran Kus**, ki je tudi podelil pokale zmagovalcem. Ta cenjeni prehodni pokal je doslej kar dvakrat ostal v Vuzenici, dve leti zapored ga je osvojil Dušan Klemen, enkrat pa Miran Čerenjak. Zdaj bo leto dni krasil vitrino Jožeta Ravnjaka z Raven na Koroškem. □

K. Valtl

Nogometaši Korotana se pod vodstvom trenerja Jarca marljivo pripravljajo za drugi del sezone

Kakršni temelji - takšna hiša

Po pripravah doma še na Mali Lošinj - Sedem novih igralcev - Jarcu pomaga tudi Simeunovič

Od 12. januarja, ko so se zbrali na prvem treningu, se nogometaši edinega koroškega prvoligaša zavzeto pripravljajo na spomladanski del prvenstva v prvi slovenski ligi. Priprave vodi Mariborčan **Borut Jarc**, trener, ki je predtem že uspešno vodil nekatere slovenske nogometne klube, kot npr. Publikum Celje in Rudar Velenje, po lanskem odhodu trenerja Slobodana Dogandžića s Prevalj pa je prevzel mesto trenerja pri Korotanu in že vodil zadnje tri tekme jesenskega dela prvenstva.

Bazične priprave so nogometaši Korotana opravili kar v domačem okolju, pri tem pa koristili dvorano in fitnes na Ravnah ter igrišče na Prevaljah. Treningov, ki so bili pretežno dvakrat dnevno, se je redno udeleževalo 19 nogometašev, med njimi tudi sedem novincev, ki so v zimskem prestopnem roku prišli na Koroško.

Tako se je v staro sredino vrnil **Zlatko Čerimovič** (Primorje), ki je prej že igral dve sezoni za "modre", prišli pa so še: **Jani Žilnik** (Publikum), **Branko Božič** (SET Vevče), **Boštjan Damiš** (Petrošnik), **Senad Tiganj** (Triglav Naklo), **Adnan Zildžević**, ki je nazadnje igral v Nemčiji ter vratar **Dušan Kordež**, ki so ga Prevaljčani minulo sezono posodili nogometnemu klubu Peca iz Črne.

Kasneje se je ekipi pridružil še **Senudin Džafič**, bivši igralec BS Tehnika iz Domžal, ki je na preizkušnji in bo do podpisa pogodbe prišlo šele v teh dneh, v kolikor bo zadovoljil strokovno vodstvo s prikazanimi igrami.

Seveda sedem novih, med njimi kar nekaj izkušenih igralcev, nedvomno daje upanje, da bo moštvo vsaj tako kakovostno, če ne celo boljše, od tistega iz jesenskega dela prvenstva, ki se je

uvrstilo na 8. mesto. Moramo namreč vedeti, da so Prevaljčane v pavzi prvenstva zapustili štirje nogometaši. **Alfred Jermaniš** bo odslej nosil dres Primorja iz Ajdovščine, **Dejan Ščulac** se je vrnil v Koper, klub pa sta zapustila tudi **Niko Podvinski** in **Robert Pevnik**, ki naj bi menda nadaljevala nogometno kariero neke v tujini.

V klubu so po polovici prvenstva ostali vsi drugi, ki so branili barve prevaljskega prvoligaša: vratarja **Stankovič** in **Ažman** (trenutno je pri vojakihi) ter igralci **Ratkovič**, **Onič**, **Silo**, **Druškovič**, **Plesec**, **Vučičević**, **S.** in **M. Vidovič**, **Grizold**, **Vidmar** in **Toševski**.

Do 1. marca, ko se bo pričel drugi del prvenstva v ligi deseterice, je še slab mesec časa, toda trener Borut Jarc in trener vratarjev **Zvone Magič** želita moštvo kar najbolje pripraviti. Čakajo jih namreč naporene tekme, že prvi nasprotniki pa bodo najbolj atraktivni. Najprej gredo Prevaljčani h državnemu prvaku Mariboru Teatanicu, nato se bodo doma srečali z drugouvrščeno ekipo jesenskega dela prvenstva, Primorjem iz Ajdovščine. Šele nato prideta na vrsto, vsaj na papirju, slabša

tekmeča, SET Vevče v gosteh in Petrošnik iz Beltincev na domačem igrišču. Toda prav ti dve tekmi, z neposrednima konkurentoma za spodnji del lestvice, znata biti za Prevaljčane še kako pomembni in odločilni.

Trener Jarc prav zato ne pozna usmiljenja pri treningih in ničesar ne prepušča slučaju.

"Po prvem delu priprav, ki so potekale doma, sem nadvse zadovoljen" pravi. "Fantje so pridno vadili in, moram reči, že na prvi trening prišli telesno solidno pripravljeni, kar pomeni, da v zimski prvenstveni pavzi niso preveč počivali. Nobenih posebnih problemov nismo imeli, razen nekaj pri urniku vadbe v dvorani in fitnesu. Bazične priprave so vselej naporene, toda fantje so vse to zmogli in zdaj odhajamo za teden dni na Mali Lošinj, kjer bomo imeli več stika z žogo. Prihaja faza uigravanja ekipe, zato načrtujemo nekaj prijateljskih tekem. Na Lošnju bomo sodelovali na močnem turnirju, kasneje pa doma še odigrali nekaj tekem do pričetka prvenstva."

Na Mali Lošinj so Korotanovi nogometaši krenili v ponedeljek, 26. januarja. Upravi Korotana, bolje rečeno športni

direktorici kluba **Gini Kuserbanj** in predsedniku **Stanetu Taksu**, pa je pretekle dni uspela ena najbolj pomembnih potez - poleg tiste, da so na Prevaljah zadržali Boruta Jarca in v klub pripeljali nove nogometaše. V svoje vrste so namreč pridobili znanega "nogometnega lisjaka" **Vojislava Simeunoviča**, nekoč odličnega igralca mariborskega prvoligaša in kasneje dolgoletnega trenerja Mariborčanov in drugih klubov. Simeunovič bo nekakšen koordinator in svetovalc vseh korotanskih selekcij, ali, bolje rečeno, "desna roka" trenerja Jarca. Nadziral bo delo vseh selekcij in se po potrebi tudi vključeval v delo prve ekipe. Po dogovoru z vodilnimi ljudmi Korotana in podpisu

sponzorske pogodbe z Bistrom "Sova" iz Maribora je Simeunovič izjavil:

"Po nagovarjanju mojih prijateljev Boruta Jarca in Vojka Hanžiča, ki je odslej tudi eden od pokroviteljev kluba, sem se odločil za sodelovanje s Prevaljčani. Brez nogometa pač ne morem, čeprav mi poslovne obveznosti ne dovoljujejo, da bi se tej igri v bodoče posvetil profesionalno, kot nekoč. Menim, da lahko s svojim znanjem in izkušnjami veliko pripomorem k dvigu kakovosti koroškega nogometa. Spremljal bom delo mlajših selekcij ter pomagal tudi občasno Jarcu pri delu članskega moštva. Rad bi se posvetil predvsem mlajšim nogometašem, kajti mladim igralcem v klubu doslej niso posvečali dovolj pozornosti."

Korotan se mora opreti bolj na domače igralne kadre, predvsem pa se morajo koroški klubi med seboj bolj učinkovito povezati," je sklenil Vojislav Simeunovič, ki bo s svojo avtoriteto in imenom, ki si ga je ustvaril v slovenskem nogometnem prostoru, nedvomno lahko veliko prispeval za boljši jutri celotnega koroškega nogometa. □ **Ivo Mlakar**

“Dedki” na obhodu

Prazničen čas okoli silvestrova bi pravzaprav moral biti namenjen obdarovanju in ljudje bi tedaj morali prejemati darila. No, za lastnike treh osebnih avtomobilov na Ravnah na Koroškem je bil to čas, ko jim je nekaj izginilo ali izpuhtelo.

Kaže, da so bili malo pred novim letom v tem mestu na delu nekakšni “dedki Mrazi”, ki so se z darili založili na najlažji način. Neznanci so namreč vlomili v tri osebna vozila in iz njih odtujili tri avtoradije z zvočniki. Lastniki so bili tako oškodovani za skupno vrednost okoli 104.000,00 tolarjev.

Silvester s samokresom

Kaže, da je silvestrovanje v Sloveniji vse bolj privlačno tudi za tujce. Toda, med njimi so tudi taki, ki se jim, kot gostom, mirne duše lahko odrečemo. To vedo - na srečo - tudi naši policisti. Tako so, na samega Silvestra dan, že ob drugi jutranji uri policisti Postaje

Petarde

Kaže, da preventiva pri nas v zvezi s petardami še vedno ne prinaša pravih rezultatov. Po podatkih UNZ Slovenj Gradec so namreč policisti, kljub bistveno povečani preventivni dejavnosti, v času božičnih in novoletnih praznikov zabeležili nekaj več kršitev kot običajno.

Na številko 113 se je v tem času pritožilo 18 občanov, ki so prijavili kršitve javnega reda in miru zaradi uporabe pirotehničnih sredstev. Največ pritožb (9) je prišlo iz občine Ravne-Prevalje. Policisti so zasegli 47 petard. Na koroških mejnih prehodih so policisti odkrili in preprečili vnos 7644 kosov različnih pirotehničnih sredstev, od tega 6420 petard.

Z neprimerno uporabo pirotehničnih sredstev je v petih primerih bila povzročena gmotna škoda, dve osebi pa sta bili lažje telesno poškodovani. O nekaterih izmed teh primerov smo že poročali, poglejmo pa še nekaj drugih.

28. 12. 97 so v večernem času neznanci odvrgli večjo petardo pred vhod stanovanjske hiše, last F.L. iz Radelj. Eksplozija je poškodovala predpražnik. Na silvestrov večer so trije otroci zataknili petardo za masko tovornega avtomobila, last D.B. Na tovarnjaku je nastala manjša gmotna škoda.

Prav tako na silvestrovo, okoli 20. ure, je nekdo odvrgl petardo v poštni nabiralnik M.H. in povzročil manjšo gmotno škodo.

Nekaj več škode pa je nastalo na silvestrovo ob 20.30 uri na Ravnah na Koroškem, kjer sta otroka odvrгла petardo na balkon stanovanja, last H.J. Zaradi eksplozije so se razbila stekla na balkonu.

Okoli prve nočne ure 1. januarja pa je nastala še manjša gmotna škoda na osebnem avtomobilu, last A.T. z Raven na Koroškem, potem ko je nekdo vrgl petardo na pokrov motorja.

Ročno je priročno

prometne policije Slovenj Gradec v Dravogradu ustavili in legitimirali voznika osebnega vozila nemške registracije, H.R.L., državljana Irana, ki je imel veljavno nemško potno listino za tujca, in njegovega sopotnika F.M.A., državljana Somalije, z Nizozemsko potno listino za tujce, ki pa ji je že potekla veljavnost.

To pa še ni bilo vse. Policisti so pri pregledu vozila našli samokres za izstreljevanje plinskih nabojev, znamke Browning, calibra 8 milimetrov, last H.R.L., ki zanj ni posedoval dovoljenja. Seveda so policisti samokres zasegli in oba potnika predali sodniku za prekrške. Ta jima je - poleg mandatne kazni - izrekel še varstveni ukrep odstranitve tujca iz države za dobo šestih mesecev ter odvzem orožja. Tujca sta bila na mejnem prehodu Vič pri Dravogradu zatem izročena avstrijskim varnostnim organom.

Poledica

Prvi dogodek, ki ga iz policijskega sporočila razberemo v novem letu, je bila prometna nezgoda, ki se pripetila 1. januarja 1998 na magistralni cesti, zunaj naselja Šentjanž pri Dravogradu. V njej sta se dve osebi huje, dve pa lažje poškodovale.

V tej prometni nezgodi so bili, skupaj z voznikom osebnega avtomobila Yugo, vsi udeleženci mladoletniki ali komajda polnoletne osebe. Mladega voznika je na poledeneli cesti zaneslo in izgubil je oblast nad vozilom. Po 47 metrih bočnega drsenja je zapeljal s cestišča in zadrl v travnato nabrežino. Vozilo se je obrnilo na streho in trčilo še v drevo. Pri tem so se voznik in sopotniki precej poškodovali.

Vrgel petardo

Seveda ob prehodu iz starega v novo leto ni šlo brez petard, vendar o tem pišem na drugem mestu. Tukaj in zdaj le toliko: okoli 1.30. dne 1.1.1998 je mladoletnik D.K. iz občine Radlje ob Dravi v skupino oseb pred blagovnico Tima v Radljah vrgel prižgano petardo. Razneslo jo je okoli 30 centimetrov od obraza R.K. iz Radlej, ki je bil pri tem lažje poškodovan in je moral k zdravniku.

Neveljavni Rusi

Kot zadnji dogodek pa je v sporočilu policistov za dan 1. 1. 1998 navedena zavrnitev petih državljanov Rusije. Pri pregledu njihovih potnih listin na mejnem prehodu Vič so policisti namreč ugotovili, da so neveljavne.

Ateist ali...?

Od 2. januarja policisti na Muti poizvedujejo tudi za neznancem, ki je

verjetno ateist. Nekdo je namreč tega dne, med 18. in 22. uro, iz pisarne v župnijskem uradu na Muti odtujil 40.000 tolarjev. Ker verniki živijo po desetih božjih zapovedih, med katerimi je tudi “ne kradi”, je to dejanje bržkone storil, kot že rečeno, ateist.

Alkohol ne greje

Žal pa je v policijskih analih v dneh okoli novega leta zabeležen tudi tragičen primer človeške zmote. Nimalokdo namreč meni - in tudi nekaj teorij o tem obstaja -, da alkohol pozimi človeka ogreje in prepreči, da bi zmrznil. Praksa je to teorijo že dolgo tega zavrgla, večina tistih, ki praksi ni verjela, pa je že pod rušo. Poglejmo primer s Koroške.

3. 1. 98 ob 1.25. uri so bili policisti PP Radlje ob Dravi obveščeni, da na tleh avtobusnega postajališča v Vuzenici leži neznan moški. Policisti so takoj odšli v Vuzenico in ugotovili, da gre za B.F. iz občine Radlje ob Dravi. Kmalu zatem je na kraj dogodka prišel še dežurni zdravnik iz Radelj ob Dravi in mu nudil zdravniško pomoč. B.F. je bil zatem prepeljan v bolnišnico Slovenj Gradec, kjer pa je ob 3.38 istega dne zaradi podhladitve umrl.

Pri zbiranju obvestil so policisti kasneje ugotovili, da je B.F. pred tem popival po gostinskih lokalih v Vuzenici.

Začetni ogenj

Čeprav prave zime v decembru in januarju nismo bili deležni, je za minulo obdobje koroške črne kronike značilna vrsta tako imenovanih začetnih požarov.

11. 1. je ob 11.30. uri v Vuzenici prišlo do začetnega požara v stanovanjski hiši, last J.P. Ogenj je nastal, ker je lastnik na plinski štedilnik pristavil jedilno olje in odšel v klet. Med njegovo odsotnostjo se je olje pregrelo in vnelo, zagoreli pa so tudi kuhinjska napa in elementi. Ko je lastnik prišel v kuhinjo in opazil ogenj, je goreči ogenj vrgel skozi odprto okno na vrt. Ker mu goreče nape ni uspelo pogasiti, jo je odtrgal in prav tako vrgel skozi okno na vrt, kjer je zgorela. Skupna gmotna škoda znaša okoli 200.000 tolarjev.

Do začetnega požara je prišlo dne 15.1.98. ob 22.45 tudi na podstrešju

stanovanjske hiše, last P.G. na Prevaljah. Ogenj so povzročile iskre, ki so skozi dimniška vrata padle na papir na podstrešju.

Drugo

Seveda se je v tem času pripetila še kopica prometnih nesreč, ki so jih v glavnem zakrivile zimsko spremenjene vozne razmere. Policija je imela tudi veliko dela z vinjenimi vozniki, ki niso upoštevali prepovedi nadaljnje vožnje, bilo je nekaj tatvin, delovnih nezgod in še česa, čemur bi na kratko lahko rekli: na zahodu nič novega.

Arašidi

Kratko policijsko sporočilo: "V noči med 25. 12. in 26. 12. 97 je neznanec vlomil v zaključen objekt zimskega bazena na Ravnah na Koroškem. Iz točilnice je odtujil dva glasbena stolpa, dva zvočnika, 80 plinskih žigalnikov, več zavojev cigaret različnih znamk, športne rokavice in manjšo količino arašidov."

Kratka ugotovitev: storilec ali storilci so pravzaprav prišli na porcijo arašidov. Ker je bil lokal zaprt, so vstopili na silo, potem pa Ő, no, če so bili že notri, je pač še kakšna reč odšla z njimi.

In še kratek dodatek Reneja, prijatelja mojega prijatelja "bifedžije" Mirana: "Mislim, da bi veljalo lastnike gostinskih lokalov na Koroškem opozoriti, da po treh dolinah kroži tako imenovana "Arašidi banda" in da so v nevarnosti vsi lokali, kjer gostom ponudijo arašide. Moj predlog: ponujajte raje značilno francosko jed - dunajski zrezek s pomfrijem in fižolovo solato z bučnim oljem!"

Zlati časi

Še ena kratka policijska: V noči med

4. 1. in 5. 1. 98 je NN (saj veste: neznan nabritež - op. pisca) vlomil v gostišče Zlati časi v Mislinjski Dobravi. Ne da bi poravnal račun, je odnesel za 5000 tolarjev gotovine in 50 zavojkov cigaret različnih znamk. Kratka ugotovitev: Kako globoko je gospodarsko in v živlenskem standardu padla neka država, v kateri si ljudje zlate čase zagotovijo z nekaj gotovine in par zavojčki cigaret.

Ročno

Na smučišču Kaštivnik na Kopah na slovenjgraškem Pohorju je oni dan dopoldne NN odnesel ali odtujil ročno radijsko postajo znamke Motorola Radius, črne barve, s pripadajočim etujijem. S tem je Smučarsko društvo Vuzenica oškodoval za 90.000 tolarjev.

Za policijo pravzaprav lahko delo. Treba bo poiskati le nekoga, ki bo v prihodnjih dneh ponujal ali prodajal pri-ročno radijsko postajo. Za NN je namreč ročno zares pomenilo priročno!

Drvar

In če smo že pri ročnem ali priročnem: morda boste v prihodnjih dneh nekje v gozdu srečali tudi priročnega drvarja. NN je namreč med 9. 1. in 12. 1. v gozdu na Tolstem vrhu pri Ravnah na Koroškem odtujil motorno žago, sekiro, gozdarski meter, različno gozdarsko orodje in dve plastični posodi z gorivom in oljem za motorno žago. S tem je lastnika I.P. oškodoval za dobrih 150.000 tolarjev.

"Tudi naši gozdovi niso več tako varni kot so bili", bi dejal kakšen star gozdovalnik in prižgal bi si pipico na jasi za kadilce. □

T.I.

Nadzor

V noči na 18.1.98. so policisti UNZ Slovenj Gradec na svojem območju izvajali akcijo Natakari, taksi prosim. Poostreno so nadzirali promet, s poudarkom na ugotavljanju psihofizičnega stanja voznikov.

Med akcijo so z alkotestom preizkusili 197 voznikov, od tega jih je 39 vozilo pod vplivom alkohola, 7 voznikov pa je preizkus odklonilo. Zaradi hujših prekrškov bodo 43 voznikov predali sodniku za prekrške. Na licu mesta so izrekli 40 denarnih kazni, 43 voznikov pa so, zaradi lažjih kršitev, zgolj opomnili.

Med akcijo so preverjali tudi varnost pešcev in ugotovili, da zanje pešci sami zelo slabo skrbijo. Prav zato so opozorili štiri pešce, enega pa so celo mandatno kaznovali.

HOROSKOP

01. 02. - do 28. 02. 1997

OVEN: Če hočete dobro izrabiti prihajajoči mesec, ne boste spregledali, da vas zvezde znova priganjajo k delu in vas seveda pri tem tudi podpirajo. Spet zlati čas za ustvarjalnost v službi in doma, rezultati bodo vidni in vsaj moralno, če že ne materialno, izdatno nagrajeni. V ljubezni in v zdravju sicer ne bo večjih težav, pretrganega zadovoljstva pa tudi ne.

BIK: Drobnji strahovi, ki vas včasih preganjajo v samoto, bodo kmalu prekiti z izjemno družabnim obdobjem. Zdržili boste lahko poslovnost in prijateljske stike in se veliko več kot sicer ukvarjali s stvaritvami človeškega duha. Osebnostni problemi in materialni svet nasploh se bodo umaknili v drugi plan, ozri se boste raje k skupnemu napredku. Čas za velike načrte!

DVOJČEK: Tudi če ni nobenih realnih možnosti, se boste morda zalotili, kako sanjate o bogati dediščini ali kakšnem drugem nepričakovanem dobitku. Prav zdaj je namreč čas, ko v mislih urejate svoje življenje in denar vam ob takšnih priložnostih daje občutek svobodne izbire. Bogatejši najbrž ne boste, modrejši pa. Obeta se vam tudi poklicni uspeh.

RAK: Vaši najbolj osebni odnosi bodo še naprej v ospredju, celo z ljudmi, ki vam niso najbolj simpatični, boste našli skupni jezik. Čas je tudi za urejanje finančnih zadev ali vsaj nadziranje, da boste pravočasno zaznali spremembe. Najbolje bo, če ostanete finančno čim bolj neodvisni. Zvezde vam ponujajo tudi izjemno podporo pri intelektualnem delu - izkoristite jo!

LEV: Poudarjeno privlačni in prepričljivi boste, tudi potrpežljivost vas še ne bo zapustila, razen če ste se zapletli v kak zamudni in drobnjarski posel - že veste, na koga ga lahko preložite. Vaše velike ideje so seveda povezane z denarjem, lahko vas obdarijo tudi srečna naključja, predvsem pa bodite pripravljeni na večje finančne spremembe - največ bo odvisno od vaših odločitev.

DEVICA: Začelo se je obdobje, ko najbrž močno občutite željo po spremembi službe ali vsaj po kakšnem novem opravilu. Če imate ustvarjalno delo, premislite in predlagajte, ideja lahko pade na plodna tla, še posebej, če boste izbrali tudi primerno sodelavca. Vso ostalo energijo pa boste izžveili v prijetnih in tesnih osebnih stikih, ki bodo bolj povezani z delžnostmi kot pa z zabavo.

TEHTNICA: Če ste si medtem zagotovili varno domače zavetje, vas bo zlahka premamila klic po ustvarjanju, sproščnem pohajkovanju ali športni rekreaciji. Mimo si privoščite - celo kakšna Amorjeva puščica vas lahko pri tem oplazi. Vsakdanja opravila boste zmogli mimogrede, tudi skrb za zdravje in lepoto bosta redno na vašem umiku - lahko bi rekli: zgodnje pričakovanje pomladi.

ŠKORPION: Še vedno so v ospredju vaši bližnji in vaš dom. Prav slednji je zaniman s spremembami - lahko da ste se ali se boste kmalu selili? In vzrok za selitev bi lahko bil ljubezenske narave. Zelo intenzivno čustveno obdobje se obeta, tudi ustvarjalno. Hitri boste pri sprejemanju odločitev in vztrajni pri uresničevanju. Vašemu dvorjenju bodo kos le močne osebnosti.

STRELEC: Sanje o bogastvu še niso povsem izsanjane, tudi uresničene še seveda ne v celoti. Zvezde pa nakazujejo, da možnosti obstajajo. Še dobro polovico februarja boste zelo komunikativni in mobilni - na zapečku vas ne bo mogoče najti. Zadnji februarski dnevi pa bodo najlepši, če se boste - nasprotno - poglabili v domače življenje in namenili družini svojo pozornost.

KOZOROG: Še vedno se vse vrti okrog vaših finančnih zadev - primerno obdobje za investicije, manj pa za potrošnjo. Seveda so investicije zelo širok pojem in ko se boste v drugi polovici februarja na svoj način odprli svetu, bodo nove informacije kar deževale. Naj vam pretrana samozavest ne zamagli teh novih dejstev. Vsi tisti, ki so dolgo pogrešali vašo zgovornost in odzivnost, bodo prišli na svoj račun.

VODNAR: Največ veselja in tudi največ problemov boste tudi februarja imeli sami s seboj. Iz ponosnega pravčnika pa se boste kmalu spremenili v - lovca na bogastvo. Za Vodnarje je to večinoma le prehodna faza, ko se jim zazdi, da se lahko vrednotijo tudi po tem, koliko in kaj imajo. Še naprej ostajate malce skrivnostni - tajni načrti in skrivne romance vas celo zabavajo.

RIBI: Ne samo Sonce, kar štiri nebesna telesa potujejo v vaše astrološko znamenje. Prijetna in spodbudna gneča torej na februarskem nebu. Ostanke lenobe in lahkornosti ste najbrž že zdavnaj pospravili in se pripravili na ta izzivljen in lahko zelo ploden zvezdni ples. S počitkom in rekreacijo poskrbite za ravnotežje in negujete trajna prijateljstva!

ILIRIKA
ODKUPUJEMO DELNICE:
 GORENJE VELENJE G in B, PETROL B,
 KRKA B, SAVA KRANJ G in B, RADENSKA B,
 PIVOVARNA LAŠKO in UNION G in B,
 JUTEKS ŽALEC G, B in D, HELIOS B,
 CEMENTARNA TRBOVLJE G, B in C.
 • Prodajamo delnice na borzi
 Slovenj Gradec, tel.: 0602 429-08
 Ljubljana, tel.: 061 125-80-74

Borzni komentar

Borzni komentar (v dve koloni, pokončno - 1/2)

Borzni posredniki so od začetka leta sklenili 4250 borznih poslov v skupni vrednosti 2,54 milijarde tolarjev. Že ta podatek sam nam kaže na precej zmanjšano zanimanje za trgovanje glede na prednovoletne dni, saj takrat milijarda prometa na dan ni pomenila večjega presenečenja.

Za naložbenike so bile delnice v tem obdobju najzanimivejše. Špekulante pa je vsaj v začetku leta ugibanje o bodoči inflaciji spet spomnilo na čase, ko je trgovanje z nakupnimi boni Banke Slovenije potisnilo ostale papirje na stranski tir. **Nakupni boni** omogočajo popust pri nakupu blagajniških zapisov Banke Slovenije, dan popust pa je odvisen od višine inflacije.

Letos se je zgodba začela že prvi delovni dan. Nakupni boni Banke Slovenije 7. izdaje so se podražili za 8 odstotkov in s tem presegli ceno bonov 8. izdaje. Naslednje dni je bila rast še občutnejša;

boni 8. izdaje so se ob velikem prometu najprej podražili za 13 odstotkov, nato pa še za dobrih 14 odstotkov in se iz začetne ravni 2500 tolarjev povzpeli na nivo preko 3250 tolarjev. Že naslednji dan so se zaradi nepričakovane odločitve o pocenitvi mleka pocenili za dobrih 10 odstotkov, nato pa je njihova cena postopoma padala vse do 2465 tolarjev. Nov zalet so dobili ob obljubah po podražitvi elektrike in se spet podražili do 2885 tolarjev.

Opisani primer dobro kaže, kako je trg željan informacij, pa na bodo te dobre ali slabe. Primer vpliva dobrih novic smo dobili takoj po objavi zelo dobrih poslovnih rezultatov in obetavnih načrtov **Zdravilišča Moravske toplice**. Že isti dan, ko je bila objavljena novica o lanskem bruto dobičku, ki znaša 266 milijonov tolarjev in je s tem 141 % višji kot leta 1996, je cena omenjenih delnic poskočila za polnih 6 odstotkov. Je pa vsekakor zanimiv pojav, da pozitivne novice na našem trgu povzročajo tako pozitivne, nevtralne kot tudi negativne odzive naložbenikov. Daiwa, pomembna investicijska banka, je tako v začetku leta izdala oceno slovenskega trga s priporočilom o naložbah v posamezna podjetja. Kljub omembi med podcenjenimi delnicami je cena delnice Gradbenega podjetja Grosuplje v naslednjih dneh padla za skoraj 10 odstotkov.

Kriza azijskih trgov, ki smo jo spremljali od konca prvega tedna letošnjega leta, pa je imela v primerjavi s trgi Azije in Vzhodne Evrope pri nas zaenkrat le malo posledic. Indeks je v ponedeljek po razkritju azijske nestabilnosti sicer padel za 20 točk, vendar pa velikost nihajev vsekakor ni primerljiva s tudi 10 odstotnimi dnevnimi spremembami na azijskih trgih - pa tudi ostalo Evropo je omenjena kriza prizadela precej bolj kot nas.

V času največjih globalnih pretresov je zasedal tudi svet Banke Slovenije, ki je

ocenil svojo politiko, vključno z uvedbo skrbniških računov, za ustrezno. Obenem so poudarili, da omilitev na področju pretoka kapitala ni mogoče pričakovati vse do zadnjega dejanja pridruževanja Evropski uniji. Tudi borzniki, čeprav z nekoliko kislim obrazom, lahko takšni politiki, ki nas je tokrat obvarovala panike (že dlje časa pa nas "varuje" pred tujimi naložbeniki), prikramamo.

Z likvidnejšimi delnicami pa je bilo takole: delnice Krke so ob sorazmerno visokem prometu ne uspeje iztrgati iz območja 22000 tolarjev, Lekove delnice so uspele prebiti meje in sedaj čakajo novic o tujih investitorjih ali poslovnih rezultatih na nivoju okoli 33000 tolarji. Delnice Mercatorja so spet dosegle nivo z začetka leta, to je okoli 4400 tolarjev, Petrolove delnice pa kar ne morejo trajneje preseči psihološke meje 20000 tolarjev. V času od začetka leta pa smo dočakali tudi prihod dveh dokaj pomembnih delnic na borzo. Prva je delnica Interevrop, katere tečaj se je izoblikoval glede na kazalce uspešnosti samega podjetja kar nepričakovano nizko, saj se cena zadnje dni giblje celo okoli 1750 tolarjev, kar je celo precej manj, kot so pred kotacijo zanjo ponujale borzne hiše. Delničarji, ki

so prej postrani gledali na "prenizko ponudbo borznih hiš", si v omenjenem primeru lahko mislijo svoje. Druga delnica, ki pomeni pravo poživitev zelo nelikvidnega OTC trga, pa je delnica medvoškega Colorja. Cene za to delnico so se sprva gibale okoli 5100 tolarjev, vendar se tečaj tam ni mogel obdržati - zadnje dni je cena padla vse do 4550 tolarjev za delnico.

V petek smo dočakali tudi prve sklenjene posle z delnicami pooblaščenice investicijske družbe **Kompas Sklad**. Tečaj se je oblikoval pri 200 tolarjih, kar je približno 20 odstotkov vplačanega denarja. Tako bi v petek za 300.000 tolarjev vredni certifikat, ki smo ga vložili v Kompas Sklad dobili 60.000 tolarjev.

Vsekakor sedaj vstopamo v čas objav poslovnih rezultatov in pričakovanj v zvezi s tujimi investitorji. Kakršnekoli napovedi o kratkoročnem gibanju borznega indeksa bi bile trenutno tvegano početje, za srenjoročno obdobje pa še vedno velja ocena o precejšnji podcenjenosti slovenskega delniškega trga in večji zanimivosti le-tega zaradi krize na azijskih trgih.

*Ilirika Borznoposredniška hiša d.d.
 Matej Anko*

MALI OGLASI

Delnice: Gorenje b.d.g., Telekom, Sava, Aktiva, Krona, odkupujemo.
Tel. 062/631-164. od 9-19 ure

Po naročilu izdelujemo žitne mline za mletje vseh vrst žitaric. Dobite lahko tudi že izdelan mlin.
Tel.: 063 701 419

Trgovsko podjetje d.d.

Šolska ulica 2, 2380 Slovenj Gradec
 Tel.: 0602 41 127, 41 426
 Fax: 0602 43 756

poslovalnica
IDEAL - SPORT - Meškova 2
Slovenj Gradec

- ➡ **zimsko športno konfekcija**
- ➡ **ELAN - 30 % popusta**
- ➡ **fitnes naprave - ugodne cene**
- ➡ **bela tehnika**
- ➡ **akustika**
- ➡ **posoda**

ZILA DANES - ZA VAŠ BOLJŠI JUTRI

Neozavešče nost na deželi

Sedanja vlada pravi, da je čas velikih sprememb in da je zdaj veliko bolje kakor prej. Ona že ve, kaj je prav in kaj je narobe ter kar naprej govori vse najlepše, da tečeta med in mleko... Take ocene so nevarne in vodijo v slepo ulico.

Tale prepad med vlado in podeželskim človekom je zdaj skrajno problematičen in negotov. Za premišljujočega človeka je slabo znamenje - v globalnem smislu te besede.

Neozaveščenost podeželskega človeka je zdaj na zelo nizki, da ne rečem ponižujoči stopnji. Od Cankarja pa do danes se ni nič spremenilo. Še zmeraj je na primer podeželski pesnik, pisatelj, slikar bela vrana in nekakšen klovn. Temu botruje v veliki meri nevednost podeželskih ljudi ter znanost in tehnologija. Vedno več mladih podeželskih ljudi gre v mesto študirat ekonomijo, pravištvo in druge praktične poklice, manj vredni pa so umetniki. Na deželi je podeželski umetnik tako ali tako kaplja v morje. Dvakrat osamljen.

Vse se peha za materialnimi dobrinami, na lepoto pa pozabljajo. Kaj nam pomagajo podeželska kultura, umetnost in samozavest, ko pa drugi podeželani niso osveščeni.

Naj sklenem s Cankarjevimi besedami:

-Kakšen ti je posel?

-Umetnik sem!

-No... jaz mislim... kakšen je tvoj poklic?

-Umetnik sem pač... samo umetnik!

-A-ah... tako!

Dolg obraz, spoštovanje pri kraju.

Na deželi pa je zdaj veliko huje.

Janez Križan
Šentjanž pri Dravogradu

Lovstvo na Koroškem, kako naprej?

Lovska zveza Maribor bi morala do 4. 11. 1997 uskladiti svoj temeljni akt z novim zakonom o društvih. To pomeni, da bi morala zagotoviti, da bi lovske družine z njenega območja sklenile pogodbo o ustanovitvi lovske zveze in na osnovi te pogodbe sprejeti nova, z zakonom o društvih usklajena pravila lovske zveze.

To pa se doslej, kljub poteku z zakonom določenega roka, ni zgodilo. Glede na tako stanje se samo po sebi postavlja vprašanje, kako organizirati lovstvo v

koroški pokrajini za prihodnje obdobje?

Specifični pogoji koroške pokrajine pri gojitvi, varstvu in lovu divjadi, geografska zaokroženost območja, ekološki in biološki pogoji ter stanje in številčnost posameznih vrst prosto živečih živali v naravi govorijo v prid samostojne organiziranosti lovske organizacije v koroški pokrajini.

Zakon o društvih določa, da zvezo društev lahko ustanovita najmanj dve društvi. Zveza društev se ustanovi s pogodbo med društvi. V pogodbi morajo biti urejena vsa temeljna vprašanja delovanja zveze. Glede na povedano ni nobenih ovir za ustanovitev Koroške lovske zveze. Mislim, da lahko LD Koroške pokrajine v kratkem času sklenemo pogodbo o ustanovitvi Koroške lovske zveze. V pogodbi bi opredelili temeljna vprašanja delovanja zveze in se dogovorili za sedež. Po sklenitvi pogodbe bi pripravili predlog temeljnega akta (pravila), sklicali ustanovni občni zbor, sprejeli temeljni akt, izvolili organe zveze, se registrirali pri pristojnem organu tiste UE, kjer bo sedež in pričeli z delom.

Na tak način bi koroške lovske družine dobile svojo lovsko zvezo, v kateri bi skupaj z Enoto zavoda za gozdove Slovenj Gradec uspešno uresničevale naloge, vezane na varstvo, gojitev in lov divjadi, zlasti pa bi bolj učinkovito izvajali lovsko-gojitveno načrtovanje in planiranje odstrela.

Končno mislim, da bi bila Koroška lovska zveza učinkovitejša in cenejša kot sedaj, ko smo povezani v LZ Maribor.

Viktor Seitl
Vuhred

Če nisi domačin...

Ker primer rešitve dovoza do moje parcele v Kotljah še ni rešen, prosim, da v Prepihu objavite moje ugotovitve s sestanka, ki je bil dne 3. 12. 1997 v prostorih KS Kotlje:

Pregled projektne dokumentacije in rekonstrukcija dovozne ceste do parcele

1. G. Andrej Bukovec, vodja KCG, je vodil sestanek in predlagal, da se cesta uredi po projektu, ki je bil izdelan novembra 1997 leta.

2. Povedal je, da obstaja le možnost, da občani sofinancirajo rekonstrukcijo ceste do asfaltiranja, za asfalt pa bi občina zagotovila sredstva.

3. Cesta (asfaltna površina) bi bila široka 3,5 m, razen ovinka, ki bi bil širši.

4. G. Kordež je povedal, da je po dosegljivih podatkih sporno zame:

a) Most je zamaknjen v levo proti moji parceli od 1 do 2 metra.

b) Meja občinske ceste poteka po obstoječi železni ograji na parceli g. Gregorčiča.

5. Ga. Jelka Klemenc, inšpektorica za ceste, je povedala, da se trudijo, da bi nam dali, kar rabimo.

a) G. Gregorčič, da izvaja gradbena dela, meni pa ne pustijo, da bi odstranil odvečno vodo s ceste in mojega dela parcele (12. 6. 97 je posredovala policija ob 19.00 uri).

b) 1. 12. 1997 je za isti primer g. Darko Šuler, KS Ravne, povedal pred Gregočevimi: "Če bo g. Josipovič začel kaj prekopavati, pokličite policijo."

c) Mislim, da omenjena gospoda, vključno z g. Dojčinovičem, KK Log, ne vesta, zakaj sta bila tokrat na terenu. Takšnih uradnikov ne potrebujemo.

d) Uradniki, predvsem ga. Klemenc, na moje trditve, da ceste nočejo narediti po načrtu GURS, katastrska občina Kotlje, zato ker nisem domačin, trdijo nasprotno, ampak na terenu pokažejo, da še vedno ščitijo g. Gregorčiča.

6. Po mojem obvestilu državnemu sekretarju g. Žarka Preglju in ministru g. Božu Grafenaverju so prišli na teren in pesek, ki so ga nasuli na moj del zemljišča, odstranili, ampak ne v celoti in še kanal za meteorno vodo so pustili tam, kjer je, da mi v času močnega deževja voda teče na njivo (g. Gregorčiču pa so naredili novega pred vhodom na dvorišče - g. Dojčinovič).

7. Moje zahteve so:

- da se most prestavi na točko, ki je vrisana v katastrskem načrtu GURS

- da se cesta naredi po načrtu GURS

- ne pristajam na projekt, ki je narejen novembra 1997 (v nobenem primeru)

- od mene bi odkupili 8-10 m² zemlje, mojemu sosedu pa bi podarili to, kar je njihovo.

Še zadnji stavek o tej nerešeni zadevi: Ali človek res ni nič vreden, če ni domačin? (Poudarjam, vprašanje je namenjeno nekaterim uradnikom občine Ravne-Prevalje.)

Stipo Josipovič
Kotlje

Brez komentarja

Naša bralka z Javorja, "neoborožena ljubiteljica narave", nam je poslala dopis, ki sicer ne premore podpisa, kaže pa na marsikaj. Presodite.

Lovska družina Pogorcu
62593 Črna na Koroškem
Čl. št.: 4 / 97
Datum: 13. 1. 1998

Tema: OPOMBA

Zavne lastnike psa, da se strogi spoštovanjem loven s strani LO Ravne na Koroškem, sudi pristojnosti silvatične stekline na način območja.

Karati belocarstva odnosa, do tega nekakega poročila a strogi lastnikov psa se stekline že hitreje širi.

Zato Vas opominjamo, da imate psa CHIVANČIČI.

Zot lastnik psa, vas opominjamo, da čemo Vašega psa, če ga še opazimo klatiti se po lovšču dolini pokorščati, Vas se prijaviti v sodni postopek.

Naprežemo Vas, da ostanite varen in zdrav in se s tem izognete morebitnim stroškom.

(LOVSKA Družina)

Lovska družina
POGORCU

	KDOR SLIKA PRAVO-SLAVNE NABOŽNE PODOBE	KDOR UVAJA NOVOSTI	SLOV. GLEDALIŠKI IGRALEC	GORA NA KOROŠKEM	ZVON, KI ZVONI MRLIČU	UPADANJE MORSKE GLADINE	MOČNO POSLAB-SANJE	NAJ-POGOSTEJŠI VEZNIK	NAUK O DRUŽBI, DRUŽBO-SLOVJE	BIKOBORC, KI ZABODE BIKI	CORNELIUS TACITUS
	NAPOL-NJENOST										
	PEVEC DRAGOJEVIČ NABIT DELEC							CITA POTOKAR			NIKALNICA
								IME PISATELJA FLEMINGA			
KRIŽANKO SEŠTAVIL-F. NOVAČ	DELOVNA IZKUŠNJA, IZURJENOST	NASPROTNIKI, TEKMECI	VELETOK V SIBIRIJ	IGRALKA CRAWFORD POVOŠČENA PLAHTA		SODNIK V PODZEMLJU KITAJSKA POKRAJINA		PESEM HVALNICA MUSLIMAN-SKA MOLITEV			
ODSTOTEK						STANKO KOCIPER NOVINAR ČOLNIK		VELIK IN MOČAN ČLOVEK			
GRM Z UŽITNI-MI RDEČIMI ALI ČRNIMI JAGODAMI					ARISTOFNOVA KOMEDIJA NEVESTINA OPREMA		GLAVNO MESTO GANE	ETNIČNA SKUPINA V NIGERIJ		SVETOPISEM-SKA OSEBA, SAMOSKRJ-NITELJ	REKA NA ZAHODU TOKIA
ANTON VODNIK			MORSKI NEČLENAR REKA V S. ITALIJ					ZAČETNA SILA			
ARA					NARODNA UNIVERZITET-NA KNJIŽNICA GL. ŠTEVNIK		MINERALNA VODA (Z ALI BREZ)				
IZDELOVALEC POLETNE SLAŠČICE							SLOV. LITER-ARNI KRITIK (MITJA)				
VERDIEVA OPERA				RUDARSKO MESTO V JZ RUMUNIJ				JEZERO V ETIOPIJI: ODTOK JE MODRI NIL			

Durhug vici

Govorilne ure

Mihc pravi mami:

-Jutri so v šoli govorilne ure v ožjem krogu.

-Kako to misliš, v ožjem krogu?

-Samo trije bomo: ti, jaz in ravnatelj šole.

Dobrota je sirota

Soseda pravi sosedi:

-Nimam nič proti, če vaš sin prepisuje naloge od mojega, samo...

-Kaj samo?

-Samo, da ga tepe, če ima nalogo narobe, to je pa že preveč.

Resnica

-Zakaj ribe ne igrajo tenisa?

-Smešno vprašanje, ne vem.

-Ker se bojijo, da bi se ujele v mrežo.

Uslužnost

Gost jezno pravi natakarku, ko mu pri-nese zrezek:

-Ta zrezek smrdi po konjaku!

-Ali zdaj tudi, vpraša natakark - in stopi tri korake nazaj.

Slab pregovor

Učiteljica se jezi nad Juretom:

-Spoštuj pregovor, ki pravi, da govoriti je srebro, molčati je zlato!

-Ta pregovor je pa slab, odvme Jure.

-Zakaj?

-Pri prejšnji uri, ko sem bil vprašan sem ta pregovor spoštoval in dobil cvek.

Na istem

Prijatelj prijatelju:

-Moja žena je v postelji ravno tako dolgočasna kot moja tajnica.

-Ja, tudi to sem že opazil, odvrne pri-jatelj...

Darilo

-Mama, moja punca ima rojstni dan, kaj ji naj kupim za darilo?

-Ne vem.

-Kaj bi pa ti želela, če bi imela osemnajsti

rojstni dan?

-Nič drugega.

Na izpitu

-Ali veste, zakaj ste padli?

-Pojma nimam?

-No, ravno zato.

Sumljivo

-Mama, kaj je to črnec?

-To je človek, ki je črn po celem telesu.

-Kako pa ti to veš?

Groza

Miha priteče v trgovino in vpije:

-Hitro, mudi se mi!

-V čem je tak problem, zanima trgovca.

-Mojega brata podi roj os.

-In kaj naj vam dam?

-Fotografski aparat.

Izkušnja

-Očka, zakaj vedno govorijo o boginji zmage, nikoli o bogu zmage?

-Ko se boš poročil, boš že razumel.

Zadovoljstvo

-Kateri del filma ti je bil najbolj všeč?

-Tisti, ko ti je gledalec na tvoji desni rekel, da bodi že enkrat tiho.

Do solz

Dva osmošolčka se pogovarjata:

-Si se že kdaj nasmejal do solz?

-Letos, ko smo bili na dopustu na morju.

-Res, kaj se je pa tako smešnega zgodilo?

-Oče je stopil na morskega ježa, pa je videl, da sem se mu smejal.

Ne ve

-Šef se huđuje nad Jožetom:

-Spet ste zamudili, kaj ne veste, kdaj se prične delo!?

-Ne, ko pridem, vedno vsi že delajo.

Moderen otrok

-Učitelj vpraša Janezka:

-Če vidiš vrabčka z slamico v kljunčku kam misliš, da leti?

-Verjetno na coca-colo.

Nasvet

Prijatelj prijatelju:

-Spoštuj moj pameten nasvet in pošlji ženo takoj k zdravniku.

-Zakaj pa?

-V postelji ima noge vedno mrzle.

NOVO

ZAVAROVANJE Z MEDICINSKO ASISTENCO V TUJINI

Z zavarovanjem z medicinsko asistenco je potovanje ali bivanje v tujini res brezskrbno. Tudi v primeru bolezn ali nesreče zavarovanec ne bo sam, saj mu bo ob strani stala zanesljiva in izkušena zavarovalnica.

Zavod za zdravstveno zavarovanje Slovenije se je za zagotavljanje kakovostnih in zanesljivih storitev zavarovanja z medicinsko asistenco v tujini povezal z eno največjih in najbolj razširjenih zavarovalnic - s švicarsko ELVIA.

ELVIA zagotavlja zavarovanje z medicinsko asistenco po vsem svetu.

Kaj nudi zavarovanje z medicinsko asistenco v tujini?

Zavarovanje z medicinsko asistenco omogoča brezskrbno potovanje in bivanje v tujini. Zavarovanec je v primeru bolezni ali nesreče vedno pri roki in jim poleg zagotavljanja in kritja stroškov nujnih zdravstvenih storitev tudi še vrsto drugih praktičnih koristi, brez katerih bi bil bolnik ali poškodovanec v tujini neobglavljen. Skladno s Pogoji za dodatno prostovoljno zdravstveno zavarovanje »Tujina z medicinsko asistenco« to zagotavlja:

- krije stroške nujnega zdravljenja v tujini
- predstavnik ELVIE lahko pomaga pri prenašanju jezikovnih preprek, zagotovi medicinsko konzultacijo in prevoz zavarovanca do zdravilnice, izbere primerno zdravstveno ustanovo in ji prepeče zavarovanca ter posreduje informacije svojem zavarovanca
- če mora biti zavarovanec hospitaliziran tudi po planiranem datumu povratka in ga spremlja svojec, tudi zanj krije določene stroške bivanja v hotelu
- organizira in plača povratno vožnjo tudi za zavarovančevega otroka, če ga ne spremlja še druga odrasla oseba
- zagotovi nujna zdravila, ki jih za svoje zdravljenje potrebuje zavarovanec
- posreduje vsa sporočila svojem ter organizira spremembe na poti (hotelske, letalske itd. rezervacije, sestanki ...)
- pod posebnimi pogoji tudi krije morebitne stroške odvetniških storitev do višine 2.500 DEM

Kje in kako se zavarujemo?

Zavarovanje se lahko sklene na vseh enotah Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije in pri pooblaščenih posrednikih, ki so praviloma turistične agencije.

Zavarovalnici se seznanijo z zavarovalnimi pogoji in višino premije, izračunane na osnovi odločitve o coni in trajanju zavarovanja, zavarovalni vsoti, zavarovalnem programu in vrsti police ter sklenejo zavarovanje.

Na podlagi plačila premije v cellem znesku prejmejo potrdilo, ki ima veljavnost zavarovalne police in praktično pomeni plačilno sredstvo za nujne zdravstvene in druge storitve v tujini.

PROSTVOLJNA ZAVAROVANJA

Območje, doba zavarovanja in premija

Cona 1 zagotavlja asistenco iz naslova sklenjenega zavarovanja za ozemlje vse Evrope, mediteranskih dežel in Kanarskih otokov.

Cona 2 zagotavlja asistenco za ves svet.

Pri obeh območjih (cona 1 in 2) je kot območje kritja izvrzeto območje Republike Slovenije in države, kjer ima zavarovanec stalno ali začasno uradno prebivališče.

Zavarovanje se lahko sklene za določeno število dni (od 3 do 90) ali pa za celo leto.

Popusti in povečanja

Za družine in skupine je predviden poseben popust. Za osebe, starejše od 65 let, se premija poveča za 50%. Z doplačilom pa se lahko zavaruje tudi organizirana športna dejavnost v tujini.

Zavarovalno kritje velja za enega ali več dogodkov do izčrpanja zavarovalne vsote.

CENIK PREMIJ ZA ZAVAROVANJE Z MEDICINSKO ASISTENCO TAS

CONA 1 - Evropa, Sredozemlje, Kanarski otoki

Po osebi v SIT

ti dni	OSNOVNI 1	program	VIŠJI 1	FRANŠIZA 1	OSNOVNI 2	program	VIŠJI 2	FRANŠIZA 2
3	1.400	3.080	1.120	1.120	2.100	4.620	1.680	1.680
5	1.500	3.300	1.200	1.200	2.500	5.500	2.000	2.000
7	1.600	3.520	1.280	1.280	2.900	6.380	2.320	2.320
10	2.000	4.400	1.600	1.600	3.300	7.260	2.640	2.640
15	2.500	5.500	2.000	2.000	3.800	8.360	3.040	3.040
20	2.900	6.380	2.465	2.465	4.500	9.900	3.825	3.825
30	3.600	7.920	3.060	3.060	5.900	12.980	5.015	5.015
60	6.900	15.180	6.210	6.210	10.000	22.000	9.000	9.000
90	10.800	23.760	9.720	9.720	20.000	44.000	18.000	18.000
letna premija	25.000	55.000	22.500	22.500	37.500	82.500	33.750	33.750

Prometni davek je vključen v premijo

Zavarovalni programi in vsote

Zavarovalna vsota ali kritje je znesek, do katerega zavarovanje z asistenco jamči, da bo plačalo stroške zdravljenja. Višina zavarovalne vsote je odvisna od izbranega programa zavarovanja in območja, za katero velja zavarovanje.

Zavarovalne vsote, ki veljajo za kritje nujnih zdravstvenih storitev po posameznih programih in območjih, so:

	cona 1	cona 2
osnovni program do:	15.000 DEM	25.000 DEM
višji program do:	30.000 DEM	50.000 DEM
program s franšizo do:	15.000 DEM	25.000 DEM

Program s franšizo

Nudi kritje nujnih zdravstvenih in drugih storitev pri osnovnih zavarovalnih vsotah in vsebuje odbitno franšizo 60 DEM, ki zniža premijo za plačilo in se zavarovancu obračuna ob nastopu zavarovalnega/skodnega dogodka.

ZAVOD ZA ZDRAVSTVENO ZAVAROVANJE SLOVENIJE

Kaj mora v primeru uveljavljanja asistencе storiti zavarovanec?

V primeru, da zavarovanec v tujini zboli ali se poneseči, mora o tem obvestiti ELVIO:

- z brezplačnim klicem na telefonsko številko +33 1 42 99 08 26
- ali na faks: +33 1 42 99 03 10
- ali pisno na naslov: ELVIA 153, rue du Faubourg-Saint-Honore, F-75381 PARIS CEDEX 08, FRANCE.

Če zavarovanec (ali njegov spremljevalec) ne more obvestiti ELVIE pred obiskom zdravnika oz. prihodom v bolnišnico, mora stopiti v stik z ELVIO takoj, ko je mogoče. Z zavarovanjem pa mora seznaniti tudi zdravnika oz. zdravstveno osebo. To je vse. Od tu dalje zanj poskrbi ELVIA oz. njen pooblaščen zdravnik, kateremu mora zavarovanec omogočiti dostop do vseh medicinskih informacij.

Zavarujemo bogastvo zdravja

ZA DOBRO JUTRO IN VZMETNICE, LEŽIŠČA GARNITURE

NOVA
OPREMA

Tovarna oblazinjenega pohištva

2380 Slovenj Gradec ■ Pod gradom 4

tel. 0602 42 051 ■ fax 0602 42 153

Slovenska knjižnica
DZ 05
PREPIH
1998

070(497.12)

3003331,1

KOROŠKA OSREDNJA KNJIZNICA
RIVNE

COBISS

VZMETNICA

OV - 1

KAJA

TAROK

NOVA L-7

CALA

BOR

PARTNER

NOVA L-8

VERONA

MARA

CIRUS

**Proizvode Nove
opreme Slovenj
Gradec lahko kupite
v vseh večjih
salonih ali v lastnih
prodajnih enotah.**

NOVA
OPREMA

SLOVENJ GRADEC

Pod gradom 4, telefon 0602 44 185, 50 500

NOVO MESTO

Košnice 65 a, telefon 065 321 674

DIVAČA

Lokev 189 b, telefon 067 67 615

LJUBLJANA

Tbilijska c. 83, telefon 061 123 38 45

MARIBOR

Ptujska c. 97, telefon 062 422 552